

Çareserî destê Ocalanî de ya

» **PARLAMENTERÊ** HDPyî yê Anqara û Verfêkê Heyetê İmrali Sirri Sureyya Onderî derheqê proseso ke Tirkîya ti ra vîyarena de vînayîşê xo ard ziwan. Onderî bale ant vatîşanê Ocalanî û wina va: "Heme vatîşê ke Birêz Ocalanî wextê pêvînayîşan de vatbî, raşt vejîyaye û heme qewimîyayîşê herême zî goreyê vatîşê ci vejîyayî."

» **ONDERÎ** va 'peyman û polîtîkayê şerî ke Tirkîya tercîh kerdo, vernîya cuyayîşî de astengîyêka gird awan kerdo' û wina domna: "Bedelê nînan xeylê giran bî. Ma hêvî kenî ke nika Tirkîya polîtîkayê ke kurdan rê dişmen î û vera statuya kurdan de asteng benî ra fek verabido. Reçeteya çareserî destê Ocalanî de ya." ... RÛPEL - 11

ROJEVA Medya

2 Çile Duşem 2017 / e-mail: rojevamedya@hotmail.com / Buha: 1 TL Hejmar: 53

Sala nû sala fînalê ye

● Berdevka YPJ'ê Nesrîn Ebdullah diyar kir ku sala 2016'an ji bo YPJ'ê sala rengdanê bûye û wiha got: "YPJ'ê di di sala 2016'an de ji gelek serkeftinên mezin re pêşengî kir, dê di sala nû de bigihîje fînalê." Ebdullah bang li jinan kir ku hêza xwe xurt bikin... RÛPEL-2

Bi rojane Diyanet, mela û çapemeniya AKP'ê li dijî pîrozbahiyên sersalê fetwa didan. Li Stenbolê li hemberî kesên ku sersal pîroz dikirin êrîş pêk hat û 39 kes hatin kuştin

Bi qetlîamên nû salê dest pê kir

FETWAYÊN QETLÎAMÊ DIDAN

DI SERÎ DE TIRKIYE, hemû cîhan bi êrîşa li Stenbolê hejîya. Berî êrîşê di serî de Diyanet û gelek kesên wekî Cubbelî Ahmet Hoca û rojnameya Millî Gazete fetwaya qetlîamê dabû û antîpropagandaya sersalê kiribû. Her çendî xwediyê Reinayê got ku 'Amerîkayê em hişyar kiribûn' jî tu bergirî ji bo vê êrîşa hovane nehatin girtin û 39 kes hatin qetilkirin... RÛPEL - 3

ARTÊŞA TIRK LI BABÊ 17 SIVÎL QETIL KIRIN

DEWLETA TIRK A ku axa Sûriyeyê dagir kiriye, her roj komkujiyekê pêk tîne. Li gorî agahiyan bala(rên artêşa tirk li nêzî bajaroka Tedef a girêdayî Babê, dîsa sîvîl kirin hedef û di êrîşa bala(rên artêşa tirk de 17 sîvîl hatin qetilkirin û 155 kes jî birîndar bûn. Hat gotin ku di êrîşa artêşa tirk de leşkerê tirk ê bi navê Ayhan Guzel jî jiyana xwe ji dest daye... RÛPEL - 5

Cezayê muebetê tê xwestin

■ Hemû mafên gelê kurd ên demokratîk ji hêla dewleta tirk ve wek sûcên mezin tînin. Hevşaredarên Erdîşê Dîba Keskin û Abdurrahman Çagan jî di nav de, 38 HDP'î û DBP'î tînin darizandin, dozger der barê 38 siyasetmedarên kurd de bi hincetên vala cezayê muebette xwest... RÛPEL - 6

Bi hovîtiya qeyûm re rû bi rû ne

■ Welatîyên êzîdî yê ji ber hovîtiya çeteyên DAİŞ'ê ji Şengalê revîn û li Kampa Yenîşehîrê di serdema DBP'ê de hatin bi-cihkirin, niha bi hovîtiya qeyûmê AKP'ê re rû bi rû ne. Qeyûmê li Şaredariya Yenîşehîrê hat bi-cihkirin êzîdî ji kampê derxistin û wan dişîne wargeha AFAD'ê ya Midyadê... RÛPEL - 6

146 rojnameger girtî ne

■ Sala 2016'an bi zext û zor-dariyên dewleta AKP'ê ya li ser rojnamegeran derket pêş. Berdevkê Înîsiyatîfa Rojnamegerên Azad Hakkî Boltan diyar kir ku li gorî salên borî êrîşên li dijî çapemeniya azad zêde. Li gorî raporê 146 rojnameger li Tirkîyeyê di girtîgehê de ne... RÛPEL - 6

SEROKÊ MECLISA AVAKAR A ŞENGALÊ Tekane rê xweserî ye

● Gelê êzîdî ku di 73 fermanan re derbas bûye, bi pêşengiya Teverga Azadiyê xwe bi rêxistin dîke. Lê gelek rayedarên PDK'ê ji vê yekê ne razî ne. Serokê Meclisa Avakar a Şengalê Xidir Salih da zanîn ku ji bo pêşil-girtina fermaneke din tekane rê îlankirina xweserîya Şengalê ye û wiha got: "Dê gelê êzîdî xwe bi xwe qedera xwe diyar bike." ... RÛPEL - 8

Hemleya azadiyê pişt DAİŞ'ê şikand

■ Hêzên HSD'ê yê ji bo hebûna çeteyên DAİŞ'ê ya li Reqqayê bi dawî bikin berî 22 rojan hemleya Xezeba Firatê da destpêkirin, heta niha 110 gund, bi dehan gundik, gelek girên stratejîk rizgar kirin. Di pevçûnên ku li wan herêman rûdan de, 277 çeteyên DAİŞ'ê hatin kuştin û 13 çete jî hatin girtin... RÛPEL - 5

Artêşa tirk êrîşî Rojava dîke

■ Artêşa tirk êrîşên xwe yê li dijî Rojava didomîne. Herî dawî gundên Minbicê û Kobanê bûn hedefa topên dewleta tirk. YPG'ê got ku gundên Girbenav, Koran, Carikli û Qeremox ên dikevin rojhilatê Kobanê, ji hêla artêşê ve hatine bombe-barankirin... RÛPEL - 5

SEBAHAT YALÇIN a 48 salî da zanîn ku 9 sal berê koçî taxa Yenî Bosna a Stenbolê kiriye û diyar kir ku wan tu carî dest ji kevneşopiyên xwe bernedaye û got ku di her şert û mercî de wan têkoşîn meşandiye. Yalçin da zanîn ku samîmiyeta li gund li vir tune ye û wiha got "Em mehkumî van betonan bûne. Em li gundê xwe pir bextewar bûn. Ev der ji bo me teng in. Jiyana min li vê şanêşinê derbas dibe. Em neçarî vê jiyane kirin." Yalçin anî ziman ku li gund baxçeyên wan hebûne û jin li baxçeyan dihatin gel hev û wiha axivî: "Em li baxçe dihatin cem hev. Me destê xwe dida hev. Em li gund gelek bextewar bûn. Ji ber şerê li Kurdistanê me koç kir. Cihekî em biçinê tune bû." Yalçin got ku di ew di van şert û mercên zehmet de hewl didin xwarinên xwe yê herêmi çêkin. STENBOL - ŞÛJIN

Jin cihekî sereke di federaliyê de DIGIRIN

Pergala Federaliya Demokratîk a Rojava-Bakurê Sûriyeyê di 16'ê adara 2016'an de hat îlankirin û piştî ku Meclisa Damezirîner a Federaliyê civîna xwe ya 2'yemîn di 28'ê kanûna 2016'an de pêk anî. Gelek biryarên girîng dan. Di civînê de navê pergala hat guhertin û bû Pergala Federaliya Demokratîk a Bakurê Sûriyeyê. Têkildarî rola jinan a di nava pergala federaliyê de endamên Meclisa Damezirîner a Federaliya Demokratîk a Bakurê Sûriyeyê nixandî kirin.

Endama Komîteya Hevpeymanî Cîvîkî ya Meclisa Damezirîner a Pergala Federasyona Demokratîk a Bakurê Sûriyê Derya Remezhan destnîşan kir ku serkeftinê li Rojava di encama têkoşîn û pêşengiyê jinan de hatine bidestxistin û wiha got: "Serkeftina ku bi pêşengiyê jinan hatiye bidestxistin ji tevahiya cihanê re bûye mînak. Jinan di warê leşkerî, siyasî û rêxistinî de li tevahiya cihanê deng vedaye. Îro jin bi hemû hêza xwe li hemberî çeteyan di çeperên şer de têkoşîn dimeşînin." Derya Remezhan got ku jinên kurd di aliyê siyasî de roleke girîng lîstîye di pergala Federaliya Bakurê Sûriyeyê de û ji sedî 50'yî zêdetir jin cihê xwe di nava Meclisa Damezirîner de digirin. Derya Remezhan destnîşan kir ku jinan di nav Hevpeymanî Cîvîkî û tevahiya sazîyan de ji birêxistinbûna xwe ava kiriye û feraseta yekdemî û yeknetewî tune ye.

PROJEYA SERKEFTÎ

Endama Komîteya Xebatên Cîvîkî ya Pergala Federaliyê Hêvîn Hisên jî diyar kir ku wek ku Şoreşa Rojava bi şoreşa jinan û bi serkeftinên mezînan hat nasîn, di heman demê de careke din ev şoreş di nava federaliyê de dubare dibe û ev tişt anî ziman: "Civîna ku pêk hatine bêtirî xwe jin tê de cih digirin. Jinan bi beşdarbûna xwe ya nav civakê de roleke mezînan lîstî û derdora xwe îqna dîke. Ji ber ku jin bi rêya perwerdeyê gihastîne asteke zanebûnê û di hemû xebatan de bi ser dikevin û dê projeyê me bi ser bikeve." RIMELAN - ŞÛJIN

Pêşengiya YPJ'ê dê berdewam bike

Berdevka YPJ'ê Nesrîn Ebdullah têkildarî sala nû axivî û got ku sala 2016'an ji bo YPJ'ê sala rengdanê bû û wiha got: "YPJ'ê di aliyê siyasî û leşkerî de di sala 2016'an de pêşengî kir, dê sala nû ev bigihîje finalê."

BÊRÎTAN SARYA / QAMIŞLO - ANF

Berdevka YPJ'ê Nesrîn Ebdullah têkildarî têkoşîna 2016'an a YPJ'ê de axivî. Nesrîn Ebdullah diyar kir ku sala 2016'an bû saleke cuda û sala 2016'an ew wek YPJ tev li hemleyên Xezeba Xabûrê, hemleyên Elîn û Cûdî, Minbic û Reqqayê bûn û wiha got: "Hemleya Reqqayê hê jî didome. Ji bilî van jî, di hemleyên Eşrefiyê, herêma Fabriqe, Sekene, Şiqeyf de YPJ'ê cihê xwe girt. Dîsa, li milê Efrînê wek YPJ xebatên xwe domand. Li Şehbayê di bin sîwana Ceys El Suwar de YPJ'ê jî wek tabûreke jinan cihê xwe girt. Li Cizîr û Kobanê jî YPJ'ê roleke girîng lîst. Yanî YPJ'ê pêşengiyê girîng kir. Piştî YPJ beşdarî hemleyan bû xweseriyek jî derkeft holê û YPJ'ê bandoreke mezînan li ser hêzên QSD'ê kir. Ji ber ku YPJ yekem hêza xweser a di nava QSD'ê de bû."

Nesrîn Ebdullah anî ziman ku sala 2016'an ji bo YPJ'ê bû sala rengdanê, ji aliyê civakî, siyasî û leşkerî de û wiha axivî: "Dîsa hat dîtin ku têkoşîn û şerê YPJ'ê ne tenê ji bo parastina axê, di heman demê de ji bo sazîkirina

kesayeteke nû ye jî." Nesrîn Ehmed destnîşan kir ku ew wek YPJ'ê jî bo hemû jinên cihanê bûne îlham, ji ber ku heta niha nebûye dúbareya tu hêzan û ne jî bûye artêşa klasîk û got ku ew bi felsefeya xwe ya jinan û şerê pêşengiyê dikin. Berdevka YPJ'ê Nesrîn Ebdullah destnîşan kir ku wekî YPJ'ê di aliyê dîplomatîk de jî xebatên girîng di sala 2016'an de li qada navneteweyî dane meşandin, loma ruhekî enternasyonal bi pêş ket. Nesrîn Ehmed bal kişand ser perwerdeya YPJ'ê jî diyar kir ku perwerdehiya pisporî hatiye bipêşxistin, akademî hatine vekirin û di van de perwerde hatine dayîn.

PÊNGAVA REQQAYÊ

Nesrîn Ebdullah bal kişand ser pêngava rizgarkirina Reqqayê û ev tişt anî ziman: "Wek min îfade kir, em di heman demê de şerêkî îdeolojîk dimeşînin. Rizgarkirina Reqqayê ne tenê rizgarkirina bajarekî ye. Rizgarkirina Reqqayê di heman demê de rizgarkirina fikran e. Ji ber ku em wek jinên YPJ'ê li her deverên ku YPJ'ê dikoşe, ne tenê rizgarkirina ji DAIŞ'ê, hedefa me di warê zihnî û fikrî de nûbûn û azadkirin e. Dîsa, divê çanda demokratîk û jiyana xwişkî û biratiyê kûr bike. Em di heman demê de ji bo rizgarkirina jin û mêran tê dikoşin û şerê dikin. Ger wisa nebe, dê dîsa sîstema zilamserwer û dîvikên wê bi ser bikevin. Li ser vî esasi hemleya Xezeba Firatê ya ji bo rizgarkirina Reqqayê dest pê kir, esas hemleya azadkirina civakê ye. Di sala 2017'an jî em ê bi

heman tempo û coşê tev li vê pêngavê bibin, Reqqayê rizgar bikin û tola tevahiya jinan hilînin."

Armanca parastina neteweya demokratîk e

BERDEVKA YPJ'ê Nesrîn Ebdullah bal kişand ser sala nû û wiha dirêjî da axaftina xwe: "Sala 2017'an dê di warê leşkerî û siyasî de bibe sala finalê. Ger çareserî bi pêş nekeve jî dê derfetên çareseriyê bi pêş bibe. Lê ji milekî ve jî îhtîmal heye ku nakokî û şerê kûrtir bibin. Lê, wek YPJ em ê her tim jî bo çareseriyê aştiyane û demokratîk piştigiriya xwe binin ziman. Dîsa, ji bo em karibin çareseriyê bi pêş bixin divê em hêzên xwe mezînan bikin. Em hedefê dikin ku hêza xwe 2-3 qatan mezintir bikin. Ev ruh, di YPJ'ê de bûye ruhê parastina neteweya demokratîk. Dîsa, li ser vî esasi em dixwazin bi perwerdeyan vî hêzê bigihînin asta pisporiyê. Li milê din, bi taybet wek jin jî bo me esas ew e ku em kesayeta xwe bi cewherî ava bikin. Ne tenê di milê leşkerî, li ser esasi paradîgmaya civaka demokratîk, ekolojîk, azadîxwazîya jinan hêzên xwe hê kûrtir bikin. Em xwedî vî hêzê ne. Em dizanin ku jinek azad û têgihîştî, civakeke azad û têgihîştî ye. Ev hedefa me ya stratejîk e. Dîsa em ê tempoya xwe ya ji bo Hemleya Xezeba Firatê ya ji bo rizgarkirina Reqqayê dest pê kir, bidomînin û bi rizgarkirina Reqqayê tevahiya jinan azad bikin."

'Em ê tola jinên Şengalê hilînin'

Bi pêşengiyê şervanên YPJ'ê têkoşîneke bêhempa li hemberî çeteyên DAIŞ'ê tê dayîn. Têkildarî rola jinan di hemleya 'Xezeba Firatê' de Berdevka Odeya Çalakiyan a Xezeba Firatê Cihan Şêx Ehmed axivî. Cihan Şêx destnîşan kir ku armanca pêngavê rizgarkirina jinan e û wiha got: "Tevahiya cihanê dizane ku çeteyên DAIŞ'ê û alîgirên wan dijî jinan û tevahiya mirovahiyê ye. Pêngava 'Xezeba Firatê' pêngaveke stratejîk e û serkeftina vî pêngavê derbe ye mezînan li dijî çeteyan e. Em ê bi berxwedana xwe DAIŞ'ê têk bibin. Bi rizgarkirina Reqqayê re em ê tola tevahiya jinan û bi taybet jî ya jinên Şengalê ku li bazaran hatin firotin, hilînin." Cihan Şêx bal kişand ser girîngiya rizgarkirina

Reqqayê û wiha axivî "Malbata min û gelek malbatên wek wan ku li Reqqayê dijîyan, rastî îşkence û zehmetiyên mezînan hatin. Em ê jî heya dawiyê tê bikoşin da ku em wan rizgar bikin. Ev gav jî tevahiya cihanê re dê bibe mînak. Xeyala min ew e ku cihê zarokatiya anku Reqqayê rizgar bikin." Cihan Şêx destnîşan kir ku ew beşdarî gelek pêngavên rizgarkirinê bûye lê got ku rizgarkirina Reqqayê jî bo wê pir cuda ye. REQQAY - ŞÛJIN

'Kolan qad û barîkatên me ciwanan in'

Yekitiya Xwendekarên Lîseyê ya Amedê (LOB) ku bertek nîşanî komkuji, bînpêkirin û zextan da, bang kir ku li dijî faşîzmê bibin yek. Jinên LOB'ê daxuyaniyek nivîskî da û wiha got: "Bi OHAL û KHK'yan re em bi lez û bez hedef hatin girtin. Komele û weqfên me hatin girtin. Qezencên me jinan hatin xespîkirin û komeleyên jinan bi taybet hedef hatin nîşandan û girtin. Hevserokên me bûn hedef. Hemû mamosteyên me yê demokrat jî kar hatin avêtin û îxrac kirin. Li girtîgehên polis-îdareyê hemû mafên xwendekarên xespî kirin. Li dibistanan hewl tê dayîn pergala şerîatê bê afirandin. Gotinên ku jinan wek metaya zayendê dibînin hene û bi pratîka vî jî nîşan didin. Her mamosteyek wek endamekê/î MÎT'ê dixebite. Hewl didin hemû

dibistanan veguherînin îmam hatîban." Di daxuyaniyê de hat destnîşankirin ku ew bi taybet xwendekarên lîseyê di eniya ciwanan de 'berxwedan jiyane' diqîrin û wiha hat berdewam kirin: "Bila gelê me bi me bawer be û em tu car nakevin bêhêvîtiyê. Me çawa li Geziyê, Nisêbînê, Sûrê, Colemêrg, Geverê li piştî barîkatan xwe jî gelê xwe re kir merrtal, em çawa di her çalakî û meşê de di eniya herî pêş de bûn, em ê îro jî di qadên herî pêş de bin. Me soz da ku em ê xeyalên 33 rêwiyên azadiyê pêk binin. Em jî bo hemû jinên ku hatine qetilkirin, girtin û rastî îşkenceyê hatine, têkoşînê mezînan dikin. Dibistan, qad, kolan û barîkatên me ciwanan in. Em ê tê bikoşin, azad bibin û azad bikin." AMED - ŞÛJIN

Beriya sersalê gef hatin xwarin!

Li Tirkiyeya ku bi mirina 39 kesan re ket sala nû, çend roj beriya êrişê li bajarên cuda li dijî pîrozbahiyên Noelê afîş hatibûn daliqandin. Her wiha Diyanet jî bi daxuyaniyekî gotibû ku divê tu bawermend sersalê pîroz nekin

Tirkiye piştî kampanyayên li dijî serê salê bi mirina 39 kesan kete sala nû. Li Ortakoyê ya Stenbolê li dijî kuluba Reinayê di êrişê çekdarî de yek jê polis 39 kesan jiyana xwe ji dest da, 69 kes birîndar bûn.

Beriya çend rojan a sersalê li bajarên cuda bi afîşên hatin daliqandin û belavokên hatin belavkirin, pîrozbahiyên sersalê hedef hatibûn nîşandan.

Di afîşekê de ku hatibû daliqandin, zilamekî bêsimbêl û birih, kulm avêtiye kesekî ku cilên Kalo Gaxan li xwe kirine û li ser wêneyê jî nivîsa "Em misilman in, ji pîrozbahiyên sersalê û Noelê re na" hatibû nivîsandin. Li qada Konakê ya Îzmîrê jî welatîyan mudaxaleyî kesekî ku belavok belav dikirin, kir.

KESÊN BICUBE

Li Qada Konakê di navbera kesên bicube ku gotina "Em cejna xiristiyanan pîroz nakin" û welatîyan de niqaş derket. Li ser belavokên ku li ser navê Weqfa Silayê hat belavkirin û nivîsa "Em cejna xiristiyanan ku cihan kiriye gola xwînê, pîroz nakin" û welatîyan jî bi gotina "di vê belavokê de nefret heye, hûn nikarin belav bikin" nerazîbûn nîşan dan.

LI WANÊ JÎ AFÎŞ

Li Wanê jî li cade û kolanan afîşa "Ji sersalê re na"

hate daliqandin. Di afîşan de ku welatî matmayî kirin, wiha hatibû nivîsandin: "Ey ûmeta Mihemed çima hûn sersala xiristiyanan pîroz dikin. Heke tu li gorî piraniya mirovên li cihanê tev bigerî Xwedê dê te ji rê derxe. Ji sersalê re na, ji ber ku em misilman in."

daxuyaniya "Nezîkatîyên ku tiştêkî ji bo jiyana mirovan nade û ne li gorî nirxên me me li bawermendan nayê" dabû.

Piştî êrişê li dijî Reianayê balkêş e ku demildest ji Diyanetê daxuyanî hat. Serokê Serokatiya Karên Diyanetê Mehmet Gormez di hesabê xwe yê Tiwetterê de ev daxuyanî parve kir: "Tu ferqa vê qetlîmê ji ya li dijî

bazarekê, perestgehekê hatiye kirin, nîn e. Tekane armanc li gorî terzê jiyane civak parçekirin û anîna li hemberî hev e."

STENBOL - DÎHABER

Millî Gazete:
Ev hişyariya dawî ye

MILLÎ GAZETE çend roj beriya sersalê, kampanyaya "Pîroz neke!" dabû destpêkirin. Ev kampanya destpêkê di 26'ê kanûnê de bi derxistina manşetê dest pê kir.

Rojnameyê îdia kir ku wan pêşengiya "kampanyaya dil-darî" kiriye. Her wiha di manşetê de îfadeyên "bombeya sersalê ku di maneviyeta me de hatiye biçikirin, em biteqîn" hatibû bikaranîn. Millî Gazete di 31'ê kanûnê de bi manşeta "Ev hişyariya dawî ye, sersalê pîroz nekin" derketibû. AMED

Karayilan: Em êrişê şermezar dikin

ENDAMÊ Komîteya Rêveber a PKK ê Murat Karayilan ji Dengê Radyoya Kurdistanê re axivî û têkildarî êrişê li Stenbolê agahiyên pir girîng dan. Karayilan êrişê şermezar kir û ji malbatên ku xizmên xwe winda kirin re sersaxî û ji birîndaran re jî şifaya xêrê xwest.

Karayilan aşkera kir ku tu têkiliya hêzên kurd û kurdistanî bi êrişê ku qewimî re nîn e û wiha got: "Di şevê de yên ku bûne hedef piranî yên biyanî ne. Ev planek e. Ev çalakîyeke wisa ye ku destê hinek kesan tê de heye. Ev ji bo werin hawara Tirkiyeyê, wekî Erdogan-AKP ji bo ku

ji vê tenêbûnê xilas bibe, hatiye amadekirin. Ev tiştêkî aşkera ye. Ew rondikên ku ji çavên wan dibarin û xemgîniya ku didin nîşandan, wekî rondikên timsahan in. Erdogan û AKP zalim in. Ew ji bo berjewendiyên xwe, ji bo deshilata xwe, xwîna xelkê diherikînin." BEHDÎNAN - ANF

'Li Kurkçulerê dibe ku provakasyon derkeve'

Endamê DHF'ê Dîren Taşkiran ê 6 meh li Girtûgeha Tîpa F a Kurkçulerê girtî ma û paşê hat tehliyekirin, der barê bînpêkirinê mafan ên li girtûgehê de agahî dan. Taşkiran anî ziman ku bi OHAL'ê piştî hewldana darbeyê hat îlankirin re, li girtûgehan pêkanînê cidî xistine dewrê û got ku bi OHAL'ê re bînpêkirinê mafan zêde bûne.

Taşkiran anî ziman ku li girtûgehê li koguşa 3 kesî 6 kes dimînin û ji ber ranza kêmin, girtî li erdê radizên. Taşkiran diyar kir ku li girtûgehê bi awayekî kêfî lêgerîna koguşan tê kirin û got ku girtiyên li dijî lêgerîna dertên ji bi awayekî derbikirin wan dibin odeya

bisînger û wiha domand: "Bi awayekî kêfî lêgerîna dikirin û dest datanîn ser amûrên me. Dem me tîraz dikir ji digotin, 'em dewlet in, tu mafekî we tune ye. Em çî bêjin, divê hûn wê bikin.' Ji ber em li dijî lêgerîna kêfî derketin, em hatin derbikirin. Dema me dibirin odeya bisînger, ji bo em dirûsmeya berz nekin devê me û pêzê me girtin. Min nikaribû bêhnê bistîne. Heta hindik mabû bimirim. Ji ber min nikaribû bêhnê wergire, rastî îşkenceyek fetisandîni hatim. Min ev giştî kir."

Taşkiran anî ziman ku li

Ji ber şewba harê herêma Licê xistin dorpeçê

Li mezraya Kancerê ya Gundê Bawerdê yê navçeya Licê ya Amedê hat zanin ku şewba harê belav dibe. Welatîyên herêmê diyar kir ku sewalên biyanî ev şewba harê bi xwe re aniye û li gund belav bûye. Ji ber şewba harê gelek sewalên

mezin mirar bûn. Welatîyên herêmê piştî agahî dan beytaran, beytar û yekîneyên Midûriyeta Sewalkarî û Zexîreyan a Bajar li herêmê lêkolîn kirin. Beytarên Zanîngeha Firatê ku li herêmê lêkolîn kirin, teşhîsa harbûna

sewalan kir. Li ser vê nexweşiyê harê rayedarên tenduristiyê li herêmê dest bi zeryinên harê kirin.

Piştî vê nexweşiyê şewba harê dest bi derziyên harê kirin û herêm kirin bin parastinê. Piştî vê bûyerê şîr û berhemên

şîr ên li vê herêmê rawestandin. Beytaran diyar kir ku dema kef bi ser devê mirovan bikeve, ji avê bitirsîn, felç, herareta mirov zêde bibe û bend bibin divê bi lezgîni serî li rayedarên tenduristiyê bidin. AMED - DÎHABER

HDP: Heke berpirsyarî nebe dê kaos mezintir bibe

LJNEYA Rêveber a Navendî ya Partiya

Demokratîk a Gelan (HDP) têkildarî êrişê li dijî Navenda Şahiye ya Reina ya Stenbolê pêk hat û 39 kesan jiyana xwe ji dest da û 65 kes birîndar bûn daxuyanî da. HDP'ê di daxuyaniya nivîskî de diyar kir ku ew ew êrişê bi tundî şermezar dikin û wiha got: "Ji kesên jiyana xwe ji dest daye rahmetê û ji malbata wan re sersaxiyê dixwazin. Ji birîndaran re jî şifayê dixwazin. Hebûna siyaseta-medarên ku bê berpirsyarî axaftinan dikin, ne di ferqa dewlemendiya nasnameyên rengin ên Tirkiyeyê de ne. Ev nezîkatîyên siyasî gav bi gav Tirkiyeyê ber bi kaosê ve dibin. Em vê êşa giran parve dikin û careke din dibêjin: heta polîtîkayên hundir û derve yên rê li pêş enî û çeperan vedikin û dijîminantîyê bi pêş dixin, li ziman û feraseta xwe ya tundiyê pêş dixin ne baldar nebin, dê ev kaos mezin bibe. Kesên ku gavên erênî neavêjin û bi arkolê diçin ser agir berpirsyarî siyasî ne. Em ji hemû civakê re sersaxiyê dixwazin." ENQERE - DÎHABER

HEMA BÊJE li tevahiya cîhanê rol û rista jinan a di nava civakê de her dem wekî kesên di rêza duyemîn de ye. Ji ber wê gelek caran li gelek welatan nûçeyên wekî jinek nû bû serok, an bû midûra filan saziyê, tîn weşandin. Rewşeke wiha jî li Vatîkanê qewimî û ji bo Muzeyên Vatîkanê, cara yekê jinek wek midûra saziyê hat tayînkirin. Ji bo Muzeyên Vatîkanê, Barbara Jatta ya 54 salî wê jî îro û şûnde dest bi wezîfeya midûretiyê bike. Jatta, 20'ê kanûnê jî hêla Papa François ve hatibû erkdarkirin. Jatta, jina yekem e ku wê wezîfeyê dike. Jatta dê li şûna wezîrê berê yê çandê yê Îtalyayê Antonio Paolucci wezîfeyê bike. Muzeya Vatîkanê, beşeke wê li Qesra Vatîkanê ye, bi galeriyeke 7 kilometre fireh, koleksiyona hunerê ya mezintirîn diparêze. Di nav van muzeyan de Dêra Sixtine jî heye. VATIKAN

Yekitiya Ereban: Ev yek dê aştiyê xirab bike

'Operasyon ber bi dawiyê ve diçe'

- Operasyona Mûsilê ya ku bi mehan e hatiye destpêkirin, berdewam dike. Serokwezîrê Iraqê Haydar el-Îbadî da zanîn ku plana wan baş tê hûnandin û got ku "Operasyon ber bi dawiyê ve diçe." Îbadî piştî ku Fernamdariya Operasyona Hevbeş ziyaret kir, li ofîsa xwe daxuyani da û diyar kir ku ew ê Mûsilê ji DAIS'ê bistînin û wiha axivî: "Operasyona Mûsilê ya ku navê 'Em tînin Ninova' lê hatiye kirin, dewam dike û dike biqede." Îbadî destnîşan kir ku hêzên Iraqê di nava Mûsilê de bi hêzên DAIS'ê re şer dikin û got: "Neyar (DAIS) êdî tîk diçe." Îbadî sêşema derbasbûyî dabû zanîn ku ji bo ku DAIS li Iraqê biqede, pêwîstiya wan bi 3 mehan heye. BEXDA

Li Necefê êrîşa bombeyî: Gelek kes mirin

- Şênîyên Necefê yên Iraqê bûn hedefa êrîşeke bombeyî û gelek kes mirin. Êrîş li bajarê Necefê ku 160 km dûrî paytexta Iraqê Bexdayê ye, li taxa Qadiseyî serê sibehê bi wesayîteke bombebar kirî pêk hat. Di encama teqînê de gelek polîs û karmendan jiyana xwe ji dest da. Piştî êrîşê hêzên ewlehiyê cihê bûyerê dorpêç kir, gelek birîndar rakirin nexweşxaneyan û kesên ku jiyana xwe ji dest da jî rakirin morgana. Li Necefê ku piraniya şênîyên wê şîî ne, der barê hejmarê mirî û birîndaran de agahî nehatin wergirtin. BEXDA

Li DYA'yê 2 şunwarên rûsî vala kirin

- Bi hincetên wek 'Ajanên rûsî beşdarî cihên li Maryland û New Yorkê dibin' du cih hatin valakirin. Berdevkê daîmî yê Neteweyên Yekbûyî (NY) yê Rûsyayê Vîталy Churkin diyar kir ku cihên hatine girtin, cihên populer ên diplomat û malbatên rûsî ne. Serokê DYA'yê Obama, berî çend rojan diyar kiribû ku ew cihên li Maryland û New Yorkê jî hêla Rûsyayê ve wek 'cihê istixbaratê' tîn bikaranîn, dê bînin girtin. Li ser van daxuyaniyan ew cih hatin valakirin. Malîkaneya ku di sala 1913'an de ji bo George du Pont Pratt hat avakirin, di sala 1952'yan a serdema Yekitiya Sovyetê de ji hêla rayedarên rûsî ve hatibû kirin û ew cihê seyrana rûsan bû. NEW YORK

Yekitiya Ereb bertek nîşanî axaftinên Trump ên wekî 'Dê DYA balyozxaneyên xwe yên li Tel Avîvê bîne Qudsê' da û got: "Ev yek dê hevdtinên aştiyê xirab bike" û xwest dest ji vê pêkanînê berde

Sekreterê Giştî yê Yekitiya Ereban Ahmed Ebu Gayt, bal kişand ser axaftinên Serokê DYA'yê nû Donald Trump ên wek 'Dê DYA balyozxaneyên xwe yên li Tel Avîvê bîne Qudsê' û aşkera kir ku ev dê hevdtinên aştiyê xirab bike. Gayt da zanîn demên borî di navbera Israîl û Filistinê de hevdtinên aştiyê dihatin kirin, heke Trump van axaftinên xwe bixe meryetê dê aştiyê xirab bike.

Berdevkê Yekitiya Ereban Mahmud Afîfî jî di daxuyaniya nivîskî de anî ziman ku wî bi Sekreterê Giştî yê Rêxistina Rizgariya Filistinê (RRF) Saîb Ureykat re li paytexta Misrê li Qahîreyê hevdtinêk pêk aniye, di mijara wan de ew axaftinên Trump hebûne û di vê hevdtinê de jî nerazibûna li dijî van axaftinan derketine pêş.

Ureykat jî piştrast kir ku wan ew mijar nixandiyê û di vê der barê de ew tişt got: "Biryareke rayedarên DYA'yî ya bi vî rengî dê di serî de di gelê Filistinê û hemû alema Îslamê de pêşî li bûyerên mezin veke."

PROJEYA KIŞANDINÊ
Li gorî Qanûna Balyozxaneyê Qudsê ya di sala

1995'an de ji hêla rayedarên DYA'yê ve hatiye îmzekirin, diviya bû balyozxaneyê xwe ya li Kudusê bikişandana, lê qanûna ku qala wê tê kirin, 21 sal e di serdemên serokatiya Bill Clinton, George W. Bush û Obama de her 6 mehan carekî bi hincetên 'Ewlehiya neteweyî' tê paşvexistin. Serokê DYA'yê Trump ê ku

nû hat hilbijartin, di waadên xwe yên hilbijartinê de soza ku ew ê balyozxaneyên xwe yên li Tel Avîvê bîne Qudsê dabû. Lê filistinî wê yekê wekî 'Dixwazin Quds wekî paytexta Israîlê kifş bikin' pênasê dikin û ji ber ve li dijî vî biryarê derdikevin. Quds rojhilat ji sala 1967'an vir ve di bin dagirkeriya Îsraîlê de ye. QUDS

Konseya Ewlehiyê agirbest qebûl kir

- Şer û pevçûnên li Sûriyeyê ku di navbera hêzên muxalîf û rejîma Sûriyeyê de bi salan e didome, bi lîstîk û bazarên hêzên navneteweyî geh bi agirbesan hat rawestandî û geh jî bi avakirina komên çete berdewam kir. Di şerên çend salên dawî de bi sed hezaran mirov hatin qetilkirin, ji xwe qala koçberî û birîndaran nayê kirin. Herî dawî agirbesteke nû li Sûriyeyê hat îlan kirin û ew agirbest jî hêla Konseya Ewlehiyê ya Neteweyên Yekbûyî ve jî hat destekkirin. Konseya Ewlehiyê ya NY'yê biryara tîkildarî lihev kirina agirbestê ya li Sûriyeyê pejirandiyê. AMED

Dê hêzên li Iraqê ziyaret bike

- Serokê Fransayê François Hollande ragihand ku bi armanca serdana hêzên xwe yên li Iraqê dê biçe Iraqê û hêzên xwe yên li Iraqê dijî DAIS'ê şer dikin, ziyaret bike. Hollande di peyama xwe de wiha got: "Heya niha êrîşên terorê yên li dijî Fransayê bi dawî nebûne. Divê em şerê li dijî terorê, hem li welat û hem jî li derveyî welat bidomînin. Nêzîkî 500 leşkerên Fransayê li Iraqê hene. Ev hêzên Fransayê bi hêzên leşkerî yên artêşa Iraqê re li dijî çeteyên DAIS'ê şer dikin. Her wiha Fransayê bi Amerîkayê re di sala 2014'an de li dijî çeteyên DAIS'ê yên li Sûriyê û Iraqê şer dikin, peyman çêkirîye. PARIS

Êrîşa Ortakoyê hat şermezarkirin

Di êrîşeke çekdarî ya li Ortakoyê ya Stenbolê de ku li dijî welatiyên sîvil pêk hat, 39 kes hatin qetilkirin û bi dehan kes jî birîndar bûn. Li tevahiya cîhanê peyamên şermezarkirinê hatin weşandin. Di serî de li DYA, Kanada, Konseya Têkiliyên Îslam-Amerîkayê (CAIR), Sekreteriya Giştî ya

NATO'yê, Yekitiya Ewropayê, Parlamentoya Ewropayê, Almanya, Awusturya, Belçîka, Fransa, Meksîka û gelek welatên din peyamên sersaxiyê weşandin û diyar kir ku ew êşên malbatên ku xizmên wan hatine qetilkirin, parve dikin û naletê li terorê tînin. AMED

Hollande û Macron tîn ecibandin

Li gorî anketa Harris Interactive, di nava gel de qîmeta François Hollande ku biryar da tev li hilbijartinên serokomariyê nebe, zêde bûye. Her wiha desteka ji bo wezîrê berê yê aboriyê Emmanuel Macron zêde dibe. Li gorî anketê siyasetmedarê ku fransî herî zêde jê bawer in, wezîrê berê yê aboriyê û namzetê serokomariyê Emmanuel Macron e. Baweriya bi serokwezîrê berê û Şaredarê Bordeauxê Alain Juppé ku di pêşhilbijartinê de nava partiyên rastgir de winda kir, bi 6 pûanan kêmtir bû û daket ji sedî 37'an. Baweriya bi François Fillon ê li pêşberî Juppé di pêşhilbijartinê de bi ser ket û namzetê rastgir ê jî bo serokomariyê ye, ji sedî 31 e.

Li aliyê din baweriya bi François Hollande ku aşkera kir ew ê nebe namzet, bi 3 pûanan zêde bû. Ji sedî 25'ê fransiyan ji Hollande bawer dikin. Desteka ji bo yek ji kesayetê girîng ê Partiya Çepgir (PG) Jean-Luc

Melechon jî bi pûanê zêde bû û gihast ji sedî 26'an.

Baweriya bi lidera rastgir a tund Marine Le Pen jî 2 pûan kêmtir bû û daket ji sedî 22'yan. Di hilbijartinên serokomariyê yên meha nîsanê de tevî Jean-Luc Melenchon, namzediya Emmanuel Macron, Serokwezîrê berê yê rastgir François Fillon û Le Pen a jî rastgiriya tund, zelal e.

Partiya Sosyalîst a li desthilatdariyê (PS) û gelek partiyên din ên çepgir, ji bo diyarkirina namzeta/ê xwe dê di meha çileyê de hilbijartinên ji du tûran pêk tînin, li dar bixin. PARIS - ANF

Kurdên Îmaratê meclis ava kir

Desteya Rêveberiya Gelê Kurd ên dewleta Îmarata Yekbûyî ya Ereb bi alîkariya TEV-DEM'ê civînek bi kurdistanîyan re li dar xist. Di civînê de li ser navê TEV-DEM'ê Şivan Xabûrî axivî û pêşniyara avakirina meclisa kurdên li Îmaratê kir. Xabûrî got ku divê di meclisê de kurdên ji her çar parçeyên Kurdistanê tê de cih bigirin. Di dawiya civînê de meclisa hat avakirin û rêveberiya wê hat hilbijartin. Her wiha sê komîteyên Ragihandin, Darayî û Çandiniyê jî hatin avakirin. **ECMAN**

Nûnerên Şedadê diyar bûn

Yekitiya Mamosteyan a Heskê û Navenda Perwerdeyê ya Şedadê ji bo diyarkirina nûnerên xwe yê ku dê tevî 4'ê min Konferansa Yekitiya Mamosteyan a Kantona Cizîrê bibin, civînek li dar xist. Di civînê de Hevserokê Yekitiya Mamosteyan a Kantona Cizîrê Ezher Ehmed got ku ji bo civakeke demokratîk û zana rola herî girîng dikeve ser milê mamosteyan. Di civînê de rêzîknameya yekitiyê hate xwendin û nîqaş hatin kirin. Di dawiyê de jî 6 mamoste wekî nûnerên Şedadê hatin hilbijartin. **HESEKÊ**

Avê li şênîyên taxa xwe belav dike

Ji ber şerê li Helebê, febrîqeya taxa Silêman El Helebî ya ku ava vexwarinê lê dihat amadekirin, ziyaneke mezin dît. Bi zirarê ditina febrîqeyê jî welatîyên taxê pirsgirêka avê jiyana ji bo çareseriyê pirsgirêka ketin nava tevgerê. Tevî ku bazirganên avê rojane bi deboyan li taxan avê difiroşin jî, ev yek nehat çareserkirin. Welatîyê bi navê Mihemed Xelîl ê taxa El Heyderiyê jî beriya şer tedbîra xwe digire û bîra li ber deriya mala xwe amade dike. Bi vê yekê jî Xelîl ava bîrê li welatîyên taxê belav dike. **HELEB**

Kanalîzasyonên xirab paqij dikin

Xebatên Şaredariya Gel a bajaroka Til Hemîsê berdewam in. Piraniya kanalîzasyonên bajarokê ji ber ku ev demeke dirêje nehatine paqijkirin, xirabûn. Bi armanca paqijkirina kanalîzasyonê, şaredariya gel tevî hemû derfetên xwe yê kêm jî dest bi sererastkirin û paqijkirina xetên kanalîzasyonan kir. Hevşaredarên Şaredariya Gel a Til Hemîsê dan zanîn ku ew bi armanca parastina tendurîstiya gelê bajarokê di xebitîn û got ku ew ê li gorî derfetên xwe xebatên xwe bidomînin. **GIRÊSPÎ**

Artêşa tirk li Babê 17 sivîl qetil kirin

Hêzên artêşa tirk a dagirker li Babê komkujiyêke din jî pêk anî. Çavkaniyên ji herêmê dan zanîn ku di encama komkujiyê artêşa tirk a li Babê de 17 welatîyên sivîl hatin kuştin û 155 welatî jî birîndar bûne. Operasyona 'Mertala Firatê' ya ku artêşa tirk a dagirker bi armanca dagirkirina bakurê Sûriyeyê daye

destpêkirin, didome. Di çarçoveya operasyonê de heta niha artêşa tirk bi sedan welatîyên herêmê qetilkirin. Li gorî agahiyên dawî yê ji herêmê, balafirên artêşa tirk di 31'ê kanûnê de li nêzî bajaroka Tadeif a Babê sivilên ku dixwestin xwe ji balafirên artêşa tirk rizgar bikin û derbasî herêmên ewle bibin, bombebaran kirin.

Çavkaniyên ji herêmê da zanîn ku di encama bombebaran artêşa tirk de bi qasî hatiye zelalkirin, 17 sivilan jiyana xwe ji dest da û 155 welatî jî birîndar bûne. Heman çavkaniyê da zanîn ku di êrişên li ser herêmê de, leşkerekî tirk ê bi navê Ayhan Koşhel ji malbata Şehûd 9 kes qetil kirine. **BAB - ANHA**

110 gund hatin rizgarkirin

Femandarên operasyona rizgarkirina Reqqayê da zanîn ku di qonaxa duyemîn a hemleyê de heta niha 110 gund, bi dehan gundik û gelek gir hatine rizgarkirin. Femandaran got ku herî kêm 277 çete jî hatine kuştin

Şervanên odeya çalakiyan di encama pêngava duyemîn a Xezaba Firatê de 110 gund, bi dehan gundik û gelek girên stratejîk rizgar kirin. Her wiha di encamê de 277 çeteyên DAIŞ'ê jî hatin kuştin. Qonaxa duyemîn a Xezaba

Firatê bi armanca rizgarkirina gundewarên rojavayê Reqqayê di 10'ê kanûnê de bi du baskên ji gundên Qadiriye û Kerdoşanê destpêkiribû. Qonaxa duyemîn a hemleyê bi serkeftinê mezin di roja 22'yemîn de didome. Her wiha di şeva 31'ê kanûnê de jî şervanên Odeya Çalakiyan ji bajaroka Til Semin ê Eyn Îsayê bi du baskên din ketin nava tevgerê. Li herdu baskan pêşveçûna şervanan didome.

277 ÇETE KUŞTIN
Li gorî danayên femandarên

Odeya Çalakiyan a Xezaba Firatê, di 21 rojên qonaxa duyemîn de 110 gund, bi dehan gundik û gelek girên stratejîk ji çeteyên DAIŞ'ê hatin rizgarkirin. Femandaran dan zanîn ku di encama pevçûnan de jî bi qasî hatiye zelalkirin, 277 çete hatine kuştin û 13 jî hatine girtin. Her wiha çeteyek jî tevî malbata xwe teslim bûye.

ÇEK BI DEST XISTIN
Femandarên Xezaba Firatê çek û cebilxaneya bidetsxistin jî wiha rêz kir:

"109 keleş û 149 jarjor û 30 rext û 7 hezar fişekên wê, 7 BKC û 3500 fişek û 4 zincîrên wê, doçkayek 12,5 û 80 fişekên wê, doçkayek 23,5, motorsikletek, Pikabek, kamyoneke bombebarakirî, 2 wesayîten bombebarakirî, panzêrek, 2 çekên anti-tang, demanceyek, 5 roketên anti-tangê, dûrbînek, 9 bêtêl, 9 êlekên xwekujiyê, 49 bombeyên destan, 30 B-7 û 7 çeteyên wê, 4 katyûşa û 40 roketên wê, 3 hewanên 120 m û hawaneke 160 m." **REQQA - ANHA**

Bajaroka Mahmûdiyê êdî rizgar e

Operasyona Xezaba Firatê li rojavayê Reqqayê didome. Di pevçûnên dawî de bajaroka stratejîk a Mahmûdiyê hat rizgarkirin.

Qonaxa duyemîn a Xezaba Firatê di roja 23'yemîn de didome. Di çarçoveya hemleyê de şervanên Odeya Çalakiyan a Xezaba Firatê hemleyêke nû ji hêla bajaroka Til Semin a Eyn Îsayê dan destpêkirin û li vê

aliyê 6 km'yan pêşve çûn.

PEVÇÛNÊN GIRAN

Wekî ku tê zanîn li bajaroka Mahmûdiyê û gundê Caber Şerqî di navbera şervanên odeya çalakiyan û çeteyên DAIŞ'ê de pevçûnên dijwar di qewimîn. Di encama pevçûnên giran de li bajaroka Mahmûdiyê derbeyên giran li çeteyan hatin xistin û bajarok

bi tevahî ji çeteyan hat rizgarkirin. Di pevçûnan de bi dehan çete hatin kuştin, 2 wesayîten bombebarakirî, panzêrek û wesayîteke doç-abarkirî hatin rûxandin.

Hêjayî bibîrxistinê ye ku bajaroka Mahmûdiyê xwedî cihê stratejîk e. Çeteyên ku ji bo parastinê bajarokê hêzêke mezin anîbûn li hember şervanan têk çûn. **REQQA - ANHA**

ENKS'ê dijberên kurdan tercîh kiribû

TEV-DEM'ê bi daxuyaniyekê îdiayên ENKS'ê bersivand û diyar kir ku ENKS serkeftinên Rojava nabîne û di dema şer de dijminên kurdan tercîh kiribûn.

Di daxuyaniyê de TEV-DEM'ê îdiayên ENKS'ê redkirin û ev tişt parvekirin: "Di şoreşa Rojava de hemû hewldanên dijminan bi saya tekoşîna zarokên gelê me, vala derketin. Bi berxwedana zarokên me û nêrîna nû, Rojava bû nimûneyek ji cîhanê. Her wiha ji bo yekitiya gelê kurd jî me gelek hewldan kirin. Lê ji ber hîn partîyan ev pêk nehat."

Di berdewamê de jî TEV-DEM'ê wiha got: "Me herî dawî ENKS jî di navde, banga kareke hevbeş ji hemû alîyan kir. ENKS'ê

ev bang bi neyînî bersivand û bi îdiayên derew, em bi diktatoriyê tewanbar kirin. Li hemû hevdiñtan girtine û di daxuyaniyên wan de niyeteke baş tune. ENKS dixwaze li hevpeymanên berê vegere lê em dibêjin niha rewşekê cudade heye û divê hevpeymanên nû çê bibin. Yê ku serkeftinên zarokên Rojava nabînin, çawa daxwaza ji me dikin?"

Daxuyaniya wiha bi dawî bû: "Dema ku zarokên me ji bo gelê xwe, xwe feda dikir, ENKS'ê ji qada kurdî dûr bû, tenê

rexne dikir. ENKS'ê berê xwe da Tirkîyeyê û bi dijberên kurd re hevdiñtin kir. Daxuyaniya ENKS'ê de gelek mijarên dûtîr aqil hene. Tevî hemû êrişan jî em ji yekitiya gelê xwe bi bawerî û jî hemû danûstandinên ji bo vê yekê jî amade ne." **QAMIŞLO - ANHA**

Tirkîyeyê êrişî Minbic û Efrînê kir

Hêzên artêşa tirk a dagirker bi topên hewanê êrişî Minbicê kir. Di encama topbaran artêşa tirk de 2 welatîyên jin birîndar bûn. Her wiha artêşa tirk di şeva 31'ê kanûnê de êrişî gundê Meydan Ekbesê kir.

Li gorî agahiyên ji herêmê, artêşa tirk di 1'ê çileyê de jî gundê Şêx Nasirê bi topên hewanê êrişî navenda Minbicê kir. Di encamê de gelek topên hewanê li taxa El Sebai Behrat a Minbicê ketin. Di encama topbaran artêşa tirk de du jin birîndar bûn û zîyanên madî pêk hatin. Welatîyên birîndar rakirin Nexweşxaneya Berkel a Minbicê.

Her wiha hat zanîn ku artêşa tirk di şeva 31'ê kanûnê de gundê Meydan Ebese Racoya Efrînê jî gulebaran kir. Li gorî agahiyên ji herêmê, di encama gulebaran artêşa tirk de zîyanên madî pêk hatin.

YPG'ê jî bi daxuyaniyekê diyar kir ku artêşa tirk a dagirker di şeva 30 heta 31'ê kanûnê de çekên giran êrişî gundên Girbenav, Koran, Carikli û Qeremox ên li rojhilatê Kobanê kirine. **MINBIC - ANHA**

146
rojnameger
girtî ne

Însiyatîfa Rojnamegerên Azad, rapora bînpêkirina mafên çapemeniyê ya 2016'an bi raya giştî re parve kir. Di raporê de hat diyarkirin ku sala 2016'an di milê çapemeniyê de li gorî salên borî bînpêkirina mafan derket asta herî jor.

Însiyatîfê di raporê de anî ziman ku di 2016'an de 352 rojnameger hatin bîncavkirin û 109 rojnameger hatin girtin û niha 146 rojnameger girtî ne. Di salekê de 318 weşanên çapemeniyê hatin girtin û astengkirin. Ji van 88 rojname, 17 kovar, 30 weşanxane, 5 ajansên nûçeyan, 120 Radyo-tv, 58 malperên nûçeyan ên internetê hatin girtin. Di serdema OHAL'ê de 28 tv, 32 radyo, 51 rojname, 17 kovar, 30 weşanxane, 5 ajansên nûçeyan hatin girtin. Bi giştî 318 saziyên weşanê hatin girtin. Her wiha nasnameyên rojnamegeriyê yê 780 rojnamegeran û pasaportên 49 rojnamegeran hatin betalkirin. Herî kêm 2 hezar û 619 rojnameger ji kar hatin dûrxistin û bi sedan rojnameger ji ber saziyên wan hatin girtin, betal man.

Berdevkê Însiyatîfa Rojnamegerên Azad Hakki Boltan rapora 2016'an nixand û diyar kir ku li gorî salên borî êrîşên li dijî çapemeniya azad zêde bûn û wiha axivî: "Li gorî êrîş û zordestiyên çapemeniya azad peywira daye ser milê xwe, bi cih anî. Ji ber ku xwestin rastiyên li herêmê pêk tên tarî bikin. Li gel hemû astengiyên rastî gihastin raya giştî. Ev nîşaneyê serkeftinê ye. Bila bizanin ku çapemeniya azad bi mohrkirinê nayê bédengkirin. Ji ber ku çapemeniya azad xweser e. Çapemeniya azad dewlet esas negirt, gel esas girt." Boltan diyar kir ku xebatkarên çapemeniya azad bi mîrasa Apê Musa û Gurbetellî Ersoz xwe gihandiyê van rojan û wiha got: "Mîrasa çapemeniya azad dê ji vê rojê şûnde ji azad be. Sala 2017'an dê bibe azadiya rojnamegerên azad ên di girtîgehan de." AMED - DÎHABER

Kampa êzidiyan tê valakirin

Piştî ku çeteyên DAIŞ'ê êrîşî Şengalê kir bi sed hezaran êzidiyan cih û warên xwe terk kirin. Êzidiyên ku hatin Amedê îcar jî bi zilma AKP'ê û qeyûm re rû bi rû mane, kampa êzidiyan tê valakirin û êzidî dîsa koçber dibin

Welatiyên êzidî yê ku piştî Şengalê di 2014'an de ji aliyê DAIŞ'ê ve hat dagirkirin koçber bûn, hatin Amedê û li Kampa Fidanlikê ya Şaredariya Yenîşehîrê bi cih bûn, piştî ku qeyûm tayînî şaredariyê kirin bi fermana Walîtiya Amedê li Kampa AFAD'ê ya Midyadê tîn bicihkirin.

Qeyûmê ku bi serokê AFAD'ê re çû kampa êzidiyan, li vir bi welatiyên êzidî re hevdiñtin pêk anî û ji wan re got dê wan bibin kampa AFAD'ê. Piştî vê hevdiñtinê niha welatiyên êzidî ji kampê dibin.

DIBIN MIDYADÊ

Bi rojan e ev mijar dihat nîqaşkirin û parlamentera HDP'ê ya Amedê Feleknas Uca jî mijar biribû rojeva meclîsê. Piştî nîqaşên ku bi

rojan e berdewam dikin, welatiyên êzidî îro bi otobusan dibin kampa AFAD'ê. Pêdiviyên welatiyên êzidî 3 sal in ji aliyê şeraderiyên DBP'î ve dihatin bicihanîn, welatiyên êzidî nedixwest ji kampê biçin û li kampa AFAD'ê bi cih bibin ev yek gelek caran anîbû ziman.

NAXWZIN BIÇIN

Kampa ku tê valakirin, êzidî bi ciwan, bi kal û pîr û zarokan ve tiştên xwe kom dikin. Kampa ku hezar û 23 welatiyên êzidî lê dijîn, jin tiştên xwe dikin torbeyan, ciwan jî birin wesayîtan. Yek ji êzidiyên ku got gelek caran gotine naxwazin biçin lê mecbûrî vê yekê hatine kirin, heta niha jî 6 caran cih

guhêrandine. Welatiyê êzidî wiha axivî: "Me jiyana xwe sererast kiribû lê careke din dibêjin em ê cihê we biguherînin. Berê dema ku ev der di destê DBP'ê de bû, em rehet bûn. Bi hatina qeyûm re di encama pêkanînenê kêfî de me ji vir derdixin. Em naxwazin biçin lê mecbûr in. Wekî din jî alternatîfa me tune ye."

Jineke êzidî jî wiha got: "Ji destê me be axa xwe naterikînin. Lê em neçar in. Dixwazin em ji vir derkevin. Em mecbûr in derkevin. Tiştêkî ku em bikin tune ye." Welatiyekî din jî wiha axivî: "Hin welatiyên êzidî li dijî biryara valakirinê derketin. Rayedarên kampê got divê kamp di nava 10 rojan de bê

valakirin. Gotin dê av û ceryanê qut bikin û xwarinê nedin, ji ber vê yekê jî gotin hûn nikarin li vir bijîn."

ELEQEYA QEYÛM!

Hate zanîn ku qeyûmê ku hatiye tayînkirin bi eleqeyê "taybet" nîşanî kampê daye. Rayedarêkî AFAD'ê got ku destûr nehatiye dayîn ku çapemenî bikeve hundirê kampê û heta 10 rojan welatiyên êzidî dê li Kampa AFAD'ê ya Midyadê bîn bicihkirin. Li gorî agahiyên rayedarên AFAD'ê heta niha li Pirsûs, Meletî û Midyadê hatiye mêzekerin û herî dawî jî bo Midyadê biryar hatiye dayîn. AMED - DÎHABER

Ji bo siyasetmedaran cezayê muebbetê

Li Erdîşa Wanê, hevşaredarên şaredariya navçeyê Dîba Keskin û Abdurrahman Çagan, rêveberên HDP û DBP'î jî di nav de, doza 11 jê girtî 38 siyasetmedar lê tîn darizandin, dozger mutalaaya xwe da.

Dozgerê bi tewanbariya "endamtiya rêxistinê" îdianameya xwe amade kir, di mutalaaya xwe de der barê 38 siyasetmedaran de bi îdi-

aya "Xerakirina yekîtî û yekpareyiya dewletê" cezayê muebbetê xwest. Di mutalayê de girtina 27 kesên bi awayekî negirtî tîn darizandin de jî hat xwestin û her wiha daxuyaniyên KCK'ê yê di dîrokên cuda de jî wek delîl bîn hesabandin.

Di mutalaayê de, hat îdîakirin ku, li navçeyê êrîşên cuda yê li dijî leşker û polîsan pêk hatine jî, têkil-darî daxuyaniya "xwerêve-

beriyê" ne.

Daxuyaniya "xwerêveberiyê" ya di 12'ê cotmeha 2015'an de li Kolana Zilanê ji aliyê Berdevkê Meclîsa Gel a Demokratîk a Erdîşê Erhan Basut hatibû xwendin, wiha bû: "Em ê li ser esasê xwerêveberiya demokratîk, çareseriyê xwe bi pêş ve bibin. Em ê bi biryarên meclîsê bi îradaya gund, tax û bajarokên me bîn dayîn xwe bi rê ve bibin. Em

dewleta her roj komkujîyan pêk tîne û hêza wê ya polîsan naxwazin. Em naxwazin bi derewa ewlehiya cemaweriyê jî bîn qetilkirin. Em ê wek civak bi xwe ewlehiya xwe pêk bînin. Em ê hemû divitiyên civakî bi cih bînin. Bêyî em muhtacî saziyên dewletê bibin, bêyî em rastî çewisandin û pêkutiyên saziyên dewletê bîn, em ê îradeya civakeke azad, li ser esasên xwerêveberiyê nîşan bidin. Ji niha û pê ve jî, em ê xwe bi xwe bajarê xwe bi rê ve bibin. WAN

Kêfa wê bi kurdî hat

Zimanzan û endama Lijneya Şewîra Weşanê ya rojnameya Ozgur Gundemê Necmiye Alpay a di 16'ê Tebaxê de polîsan bi ser mala wê de girt û bi îdfaya "endamtiya rêxistinê" hat bîncavkirin û şandibûn Girtîgeha Bakirkoyê ya Jinan.

Necmiye Alpay, endama Lijneya Şewîra Weşanê Asli Erdogan û Gerinendeyê Weşana Giştî yê Ozgur Gundemê Zana Kaya di 29'ê kanûnê de serbest hatin berdan. Alpay dema serbest hat berdan li pêş girtîgehê jî aliyê hempîşe, heval, hogir û malbata xwe ve bi çoşeke mezin hat pêşwazîkirin. Alpay a 78 salî, piştî ku hat berdan, li gel temenê xwe yê mezin bi koşê kolana Ozgur Gundemê de meşîya û hat ber avahiya rojnameya Ozgur Gundemê û avahî ziyaret kir. Alpay da zanîn ku di girtîgehê de fêrî kurdî bûye û wiha got: "Kesên entelektuel di her şert û mercî de rexne dikin. Ziman û kurdî mirovan mezin dike. Pir zimanekî xweş e. Ez ê fêrbûna xwe ya kurdî berdewam bikim. Ez silavên xwe ji girtiyên C-9, C-10, B-6 re dişînim." STENBOL - DÎHABER

Sala nû ya Ocalan pîroz kirin

Li bajarê Strasboûrg ê Fransayê nêzî 5 sal in ji bo azadiya Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan çalakîya nobedê tê lidarxistin. Çalakîya nobedê ji aliyê endamên Tevgera Jinên Azad a Ewropayê (TJK-E) dewr hat girtin. Komeke ji 13 kesan ên endamên Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD) ên li bajarê Ûlm ê Elmanyayê dijin. Li pêşiya avahiya Konseya

Ewropayê, çalakvanên nobeda azadiya ziyaret kirin. Endamên PYD'ê sala nû ya Rêberê Gelê Kurd û berxwedêran pîroz kir û panoya li ser bi kurdî "Sersala Rêbertiya me pîroz be" nivîsandibûn, hat vekirin. Di axaftinên endamên PYD'ê de hate diyarkirin ku ji bo azadiya Ocalan dê têkoşîna xwe bidomînin. STRASBOÛRG - ANF

Daxwazên ji bo sala nû

Sazî û nûnerên siyasî yên ji bo sala 2017'an temiya aşti û demokrasiyê kir, peyama bi hêviya sala 2017'an bibe sala têkoşînê da. Nivîskar Umît Kivanç wiha got: "Xwedê ji bo me wijdan, sebr û aqil, ji bo hinekan jî bela xwe bide."

Gelek sazî û nûnerên siyasî ji bo sala 2017'an temiya aşti û demokrasiyê kir û peyaman dan. Ji wan peyaman hinek ev in: Parlamenterên HDP'ê yê berê Hasip Kaplan: Bila mirovatî bê, çimkî di 2016'an de hem li welatê me hem jî li herêma me li dijî mirovahiyê hin sûcên şer pêk hatin. Em bûn şahidê vê zilmê. Li girtîgehan cih nema. Bêaramî, bêedaletî û her roj nûçeyên mirinê hebûn. Dixwazim demildest ji 2016'an xelas bibim. Dema li van hemûyan dinihêrim û difikirim, daxwaza mirovatîyê dikim. Ji 2017'an tekane bendewariya min, mirovatî, bextewarî nema, bila edalet, aşti û mirovatî bê.

Sekretera Giştî ya Konfederasyona Sendikayên Karkerên Şoreşger (DİSK) Arzu Çerkezoglu: "Sala 2016'an li Tirkiyeyê sala şer, komkujiyan, mirinan bû. Temiya min ew e ku, sala 2017'an bi xwe re aşti û demokrasiyê bîne welat. Lê em dizanin ku ev xwesteka me, tenê bi xwestinê nabe, divê em tê bikoşin. Bi vê baweriyê, di sala nû de, ji bo hemû karker û kedkaran, gelên bindest, hemû gelên cihanê aşti û demokrasiyê dixwazim.

Nûnera Giştî ya Platforma Em ê Cinayetên Jinan Rawestînin Gulsum Kav: Di vê salê de jinan saleke zor û zehmet derbas kir, lê di heman demê de berxwedanên mezin ji xwe da der. Li gel hemû zor û

zemetiyan jî netepisiyan, îsal jin tê koşiyên. Dixwazim di vê sala nû de rûyê jinan bikene, li gorî dilê xwe bigerin, saleke xweş derbas bikin. Dixwazim bibe saleke ku jin neyên kuştin. Helbet di şert û şîrûtên Tirkiyeyê de divê em tê bikoşin.

ARAMÎ Û AŞTÎ

Xwişka Hasan Ocalan ê di bin çavan de hat windakirin, ji Mirovên Şemiyê Masîde Ocalan: Em di dema ketin sala nû de jî li Galatasarayê bin. Îro li Tirkiyeyê rejîma ku hikum dike, ne demokrasiye. Xwesteka me ya sala nû, serdestiya hiqûqê, aramî û aştiya vê xakê ye. Xwesteka

me ya sala nû, xwegihandina windahiyan e. Avakirina rejîmeke demokratîk, ku em karibin hesabê wan bipirsîn. Divê di sala nû de, ji bo sûcê windakirina di bin çavan de dubare nebe, hin sererastkirinên bên kirin. Ji ber vê em ê têkoşîna xwe bidomînin."

SALEKE TARÎ

Hevserokê Komeleyên Elewiyên Demokratîk (DAD) a Stenbolê Bulent Felekoglu: Me saleke tarî derbas kir. Her rojek bi me xwezî bi duh bû. Bi hêviya sala nû, ji bo gelên kurd, elewî, tirk aşti û aramiyê bîne û divê em têkoşînê zexmtir bikin. Em hêvî dikin,

sala nû ji bo hemû gelan bibe sala aşti û hêviyê.

SIYASETA AZAD

Hevseroka Giştî ya ÎHD'ê Parêzer Eren Keskîn: Sala 2016'an kabîsek bû. Mirin, îşkence, bêedaletî... Hêvî dikim ku di sala 2017'an de dawî li vê kabûsê bê, li hemberî miriyên xwe em deynê xwe bidin, dawî li rijandina xwîna li Rojhilata Navîn bê. Dixwazim di sala 2017'an de wijdan li lûtkeyê be. Û ez jî bo hevalên xwe yên di girtîgehê de; Selahattin, Aysel, Ayla û hemûyan azadiyê dixwazim û bi hêviya vegerin siyaseta azad. STENBOL

Em piştevaniya Nisêbînê MEZIN BIKIN

Hêzên dewletê, ku li Nisêbînê bi êrişan bi mehan navçe hilweşand, niha jî bînyên saxlem xira dikin, hildiwêşînin û talan dikin.

Berdeva Însiyatîfa Dayikên Aştiyê ya Nisêbînê Perihan Altog, nerazîbûna xwe ya li dijî hilweşîn û talana li taxên Zeynelabîdîn, Kışla, Abdülkadirpaşa, Firat, Dicle û Yenîşehir ên Nisêbînê anî ziman û diyar kir ku hêzên dewleta tirk sûcên şer dikin û destnîşan kir ku wê hesabê wî sûci bipirsîn.

Altog diyar kir ku êdî weşet û neheqîya ku dewleta tirk li Nisêbînê dike dilan doje û êdî asta ve hovitiyê ji bo wan gihaştîye qirikê. Altog anî ziman ku dewleta tirk hovitiyan li cenazeyên wan dike, destûra şînan jî nade, bi vê jî têr nabe, niha jî malan talan dike. Altog derbirî ku êdî ne mimkûn e gelê Nisêbînê ve weşetê qebûl bike û wiha axivî: "Helbet, em ê ve qebûl nekin, helbet dê dewlet hesabê ve bide û dê gelê Nisêbînê van hovan efû neke."

MALÊN XWE DIXWAZIN

Altog ragihand ku gelê Nisêbînê dixwaze vegere malên xwe, lê hêzên dewletê bînyên saxlem jî hildiwêşîne û nisêbînî naxwazî di ew bînyên TOKI'yê de ku

dewleta tirk plan dike çêke, bimîne. Altog, bi lêv kir ku gelê Nisêbînê, hîç nebe dixwaze li ser axa xwe di konan de bijî û wiha pê de çû: "Bila dest ji me berdin, em li ser xaka xwe bijîn, malên me hilweşandin, hê hildiwêşînin. Ji bo me kon jî be, jiyana li ser xaka xwe girîng e. Dewlet bila dawî li vê weşetê, sûcê mirovahiyê bîne."

HILWEŞÎNÊ RAWESTÎNIN

Altog, di serî de gelê Kurdistanê, bang li tevahiya raya giştî ya bihîzîyar kir ku ji bo rawestandina ve hilweşînê li ber xwe bidin û wiha got: "Ev weşet e, sûc e, guneh e. Li dijî van kiryanan, divê tevahiya gelê kurd tê bikoşe û divê her kes rabe ser piyan." MÊRDÎN

Sê daxwaz pêşkêşî hikumetê kirin

"Komîteya Leşkerên Tirk Derkevin" li Silêmaniyê daxuyani da û sê daxwaz pêşkêşî desthilatdariya Herêma Federal a Kurdistanê kirin. Her wiha komîteyê diyar kir ku divê tu aliyek bi hinceta hebûna PKK'ê, li hemberî xwerêberiya demokratîk a Şengalê êrişan pêk neyne. Daxuyani ji aliyê endama komîteyê, Mijde Elî ve hat xwendin. Komîteyê daxwazên xwe wiha rêz kirin: "Daxwaz dikin ku hikumeta Herêma Kurdistanê ji ser xaka başûrê Kurdistanê leşkerên tirk derxe. Bila Hikumeta Herêma Kurdistanê xwerêberiya Şengalê bi şêweyekî fermî nas bike. Bila hemû alî ji bo pêkhatina kongreya neteweyî gavan biavêjin." Di daxuyaniyê de hat gotin ku li dijî sistema dagirkerên dewletên herêma yekîtiyê û kongreya neteweyî şert e. Komîteya Leşkerên Tirk Derkevin di Cotmeha 2016'ê de li bajarê Silêmaniyê bi tevûbûna gelek çalakvan, rêxistinên aliyan siyasî û kesayetên li dijî dagirkeriya dewleta tirk a li ser xaka Başûrê Kurdistanê hat avakirin. SİLÊMANÎ

Cezayê hepsa malê li jina ducanî birîn

YASİN KOBULAN - STENBOL - DÎHABER

Li Esenlerê, jina ducanî Merve Dînc Çiftçi ya di nav hefteyê de hatibû binçavkirin, parvekirinê wê yê Facebookê wek hincet hatin nîşandan û ji aliyê dadgeha bi îdiaya "Endamê rêxistinê" sewqî wê hat kirin, bi cezayê hepsa malê serbest hat berdan.

Di dema lêpirsînê de, parvekirinê civaka medyayî yeko yeko ji Dîncê hatin pirsîn. Parvekirina Dîncê ya ji bo şervana YPG'ê Viyan Peyman "Şehîda me rûmeta me ye Viyan Peyman... Şehîd Namirin" wek sûc hat hesabandin.

Li gel vê, parvekirina wê ya "Rizgarkirina Şengalê pîroz dikim. Bijî YPG, YPJ, YBS" jî wek "propagandaya rêxistinê" hat hesabandin. Parvekirina wêneyên 3 jinên siyasetmedar Sakîne Cansiz, Fidan Dogan û Leyla Şaylemez ên di 9'ê çileyê 2013'an de li Parîsê hatin qetilkirin jî wek sûc hatin hesabandin.

Piştî lêpirsînê, Dînc sewqî Edliyeya Stenbolê hat kirin û bêtî ji aliyê dozgerê edliyeyê ve îfadeya wê bê wergirtin bi hinceta "propagandaya rêxistinê" û daxwaza girtinê sewqî dadgeha nobedar hat kirin. Heyeta dadgehê, daxwaza dozgeriyê red kir û der barê Dîncê de ji hukmên venêrîna edlî bîrbara cezayê hepsa malê da.

Piştî vê biryarê, dê Dînc êdî nekare ji malê derkeve. Her wiha dê Dînc, li hundirê malê bi kelepçeyê elektronîk jiyana xwe bidomîne. Di serlêdana li dozgeriyê hat kirin de jî, hat diyarkirin ku dê Dînc bêtî destûra dozgeriyê nekare derve derve.

ROJWAR KARAKOÇAN / ŞENGAL

Serokê Meclisa Avaker a Şengalê Xidir Salih diyar kir ku dê gelê êzidî vegere rojên beriya fermanê û ev tişt anî ziman: “Tekane rêya pêşî lêgirtina fermanê Xweseriya Şengalê ye. Serê me jî biçe me qetil jî bikin êdî em ê nebin qurbanîyên siyasetên qirêjî. Em ê qedera xwe, xwe bi xwe diyar bikin.”

Serokê Meclisa Avaker a Şengalê Xidir Salih li ser avakirina Meclisa Avaker, armanca wê, erk û mîsyona meclisê ji rojnameya me Rojeva Medya re axivî. Salih da xuyakirin ku di fermana 3’yê Tebaxa 2014’an de nêzî 400 malbatên êzidî di çiyayê Şengalê de 3 mehan di çembera çeteyên DAIŞ’ê de man. Salih da zanîn ku di nava van kesan de ciwan, rewşenbîr û oldarên êzidî tevî malbatên xwe jî hebûn.

Serokê Meclisa Avaker a Şengalê Xidir Salih da zanîn ku ji bo pêşlêgirtina fermaneke din tekane rê îlankirina xweseriya Şengalê ye û wiha got: “Gelê êzidî xwe bi xwe dê qedera xwe diyar bike.”

Di berdewamê de Xidir Salih da zanîn ku ew wek gelê êzidî êdî nikarin bê rêxistin û bê îrade jiyana xwe bidomînin û wiha pê de çû: “Ji ber ku TEVDA beriya fermanê jî di Şengalê de hebû û di naskirina rêxistinê de xwedî tecrûbe bûn. Êdî kesên mayî û TEVDA ji bo xwe birêxistinkirina xwe û êzidiyan nîqaş kirin. Ji ber ku em di çemberê de bûn, me meclis û rêveberiyek ava nekir. Lê fikra me ya avakirina rêxistin û rêveberiyekê çêbû. Piştî 18’ê kanûna 2014’an bi planekê bê ku şerek çêbe, çeteyên DAIŞ’ê ji bajarokê Sînonê yê girêdayî Şengalê heta Rebîa xwe vekîşand

Paşde gav neavêtin

DI AXAFTINA xwe de Xidir balkişand ser zextên li ser meclisê û ev agahî parve kirin: “Rexmî hemû astengî û rêgirtina ser Şengalê jî me paşde gav neavêt û me karê xwe berde-wam kir. Ji ber piştigirî piştewaniya di aliyên madî û manewî de, em spasiyên xwe pêşkeşî rêveberî û gelê Rojava dikin. Her wiha tecrûbeyên xwe yên şoreşê bi me re parve kirin. Her wiha piştî meclisê, sazîyên wekî Meclisa Jinên Êzidî, Meclisa Ciwanên Êzidî û hwd. da avakirin. Hemû sazîyên ku karibin jiyana gelê hêsantir bikin û gelê bi rêxistin bike, me ava kir. Piştî xwe birêxistinkirinê, me karî li gel Iraq û gelek dewletên din hevdtînen fermî pêk binin. Ji ber ku xweseriya Şengalê û xwe bi xwe birêvebirina gelê êzidî nakeve bin berjewendiyên Bexdayê. Ji ber vê yekê jî parlamentoya Iraqê heta niha jî meclis bi awayekî fermî qebûl nekiriyê. Her wiha hikumeta Başûr jî bi temami fikr, proje û meclisa me bi tevahî red dike. Sedemê wê jî ew e ku ev hewldana me ne li gorî berjewendiyên wan ên siyasî ye.”

‘GELÊ ÊZIDÎ XWE BI XWE DÊ QEDERA XWE DIYAR BIKE’

û PDK hat şûna wan. Lê gund û herêmên din jî aliyê YBŞ’ê ve hatin rizgarkirin.”

TECRÛBEYA ROJAVA

Salih Xidir da zanîn ku piştî di 18’ê kanûnê de rêya di navbera Rojava û Şengalê de vebû, êzidiyên li Kampa Newroz a Rojava vegeyriyan çiyayê Şengalê û wiha domand: “Bi hatina wan nîqaşên me yên birêxistinkirina gelê êzidî berde-wam kirin. Careke din em û TEVDA hatin gel hev û em ji bo fikreke wekhev civiyin. Me xwest ji tecrûbeyên Rojava sûde wergirin. Rexmê ku qebûlkirina Rojava di zagonên Sûriyeyê de nebûn jî lê di nava şoreşa Sûriyeyê de karînin bibin xwedî tecrûbe. Lê şens û derfetên me ji yên Rojava zêdetir in. Ji ber ku di zagon û madeyên Iraqê de destûr dide me em bikaribin bi awayekî xweser xwe bi rê ve bibin. Ya diket ser milê me ew bû ku em, valahiya siyasî, leşkerî û rêxistinî ya ku piştî fermanê li Şengalê çêbû, dagirin.”

MECLIS AVA KIRIN

Serokê Meclisa Avaker a Şengalê destnîşan kir ku di 14’ê çileyê 2015’an de wan bi kongreyekê biryara avakirina Meclisa Avaker a Şengalê da û pêvajoya avakirina meclisê wiha vegot: “Di dîroka Êzidxanê de cara yekemîn e gelê me xwe bi rêxistin dike û li hemberî

deshilatdaran dengê xwe bilind dike. Bi avakirina meclisê gelê me xurt bû û bêdengîya xwe xirab kir û meclis jî aliyê oldar û ilimdarên me ve wek gaveke pîroz hat binavkirin û pîroz kirin. Gelek partiyên siyasî yên başûrê Kurdistanê jî bi daxuyaniyan avakirina meclisa me ya Şengalê pîroz kir. Her wiha Yekîtiya Ewropayê jî bo statûya Şengalê biryar daye û ev biryar hatiye qebûlkirin.”

PKD DIJBER DERKET

Têkildarî helwesta PDK’ê ya avakirina meclisa Şengalê jî Salih Xidir ev tişt anî ziman: “Di dema ragihandina meclisê de gelek hêzên xêrnexwaz li hemberî me derketin. Dema me meclis îlan kir, Hikumeta Herêma Kurdistanê li hemberî avakirina meclisê derket. Bi taybetî jî PDK li hemberî meclisê derket. Heya

PDK’ê xwest ku em meclisê xira bikin û ji bo rêşkirina meclisê jî di ragihandinê de antîpropagandaya meclisê kirin. Lê me di aliyê zagonî de parastina xwe kir. Ji ber ku zagonên Iraqê bi xwe maf dide me ku em bikaribin xwe bi xwe xweser bijîn û biryarê bidin. Hem PDK û hem jî şiyên Bexdayê li hemberî meclisê derketin. Di nava van 2 salan de meclisê karî pir karan bike û bandorê li ser rêxistinkirina gelê çêke. Piştî van êrîşan, me gav paşde neavêt. Berevajî wê me biryar da û şaxeke meclisê me li Ewropayê vekir. Bi vê yekê jî me xwest ku ev şaxa me bila li Ewropayê daxwaz û parastina gelê me yê êzidî bike. Navê wê jî me kir Meclisa Dîasporayê. Meclisa Dîasporayê karî gelek hevdtînen dîplomasiyê bi dewletên Ewropayê re bike û dengê Şengalê bigihîne dewletên derve.”

ŞENGAL A ÊZIDIYANE

Xidir Salih anî ziman ku beriya fermanê her kesî digot Şengal a min e û wiha berde-wam kir: “Hebûna Iraqê ya li Şengalê tenê bi şiklî bû. Kesên digotin Şengal a min e dema 3’yê Tebaxê roja fermanê gelê hişt û reviyin. Gelê sîvil di nava destê çeteyan de hiştin. Beriya fermanê jî sedî 80 gelê êzidî bi PDK’ê re bû, lewre me qet bawer nedikir ku pêşmergeyên PDK’ê me bihêlin û biçin.”

FERMANA DAWÎ BÛ

Di dawîya axaftina xwe de jî Salih Xidir wiha got: “Êdî bi tu awayî Şengal wekî beriya fermanê nabe û wê nebe jî. Êdî teqez em destûrê nadin gelê me bibe listokên siyasetên qirêjî yên beriya fermanê. Ji bo pêşlêgirtina fermanan tekane rê, xweseriya

Şengalê ye. Em ê rêxistina xwe xurt bikin û li gorî qanûna Iraqê biçin. Li gorî wê jî em ê daxwaza mafê xwe bikin. Ger Iraq xweseriye qebûl neke, deriyê Neteweyên Yekbûyî vekirî ye. Ger bixwazin carek din me di komkujiyan re derbas bikin, em ê heya dawiyê li ber xwe bidin û têkoşina xwe bidomînin. Ev rêxistina ku hatiye çêkirin û ev fikrê ku ketiye nava gelê me, ger me tune bikin jî nikarin me ji vê fikrê xweseriye bidin durrîstin. Li dijî êrîşên hêzan jî dê artêşa me ya YBŞ/YJŞ’ê canê xwe bidw lê gelê bê parastin nahêlin. Canê me jî biçe dê Şengal venegere beriya 3’yê Tebaxê. Vê yekê em bi awayekî vekirî li vir dibêjin. Gelê êzidî dê qedera xwe, xwe bi xwe binivîse. Ez bang dikim ku her kes û hemû dewlet piştigiriya xweseriye bikin. Ji ber ku tekane çareserî ew e. Em pey doz û mafê xwe venagerin û gav paşde naavêjin.”

Sedema fermanê bêrêxistinî bû

DI BERDEWAMÊ de Xidir daxuyand ku yek jî sedemên herî girîng a fermana dawiyê, bêrêxistinbûna gelê êzidî bû û wiha derbirî: “Ger li şûna wan 12 hezar pêşmergeyên PDK’ê ciwanên êzidî hebûna, destûra komkujiyê ew qas mezin nedîda. Yan jî ger di wê demê de rêveberî di destê gelê Şengalê de bûya û biryarên xwe ji derve negirtana, dê fermaneke bi vî rengî pêk nehata. Lewre jî me biryar da ku em meclisek a ku gelê me xwe bi rê ve dibe û bi rêxistin dike, ava bikin. Ji ber ku her çî qas em hêzeke leşkerî jî ava bikin ger rêxistina vî gelî nebe, gel piştigiriyê nede vê projeyê, ango bi kurtasî civak nebe, serkeftina me jî ne mimkûn e.”

Barzanî alîkariya êzidiyan ji bîr kir

DI AXAFTINA XWE de Salih Xidir demên 1973’yan bi bîr xistin û wiha got: “Di wê demê de 147 gundên me ji çiya hatin durrîstin. Lewre di dema fermanê de gundên ku ji çiya hatibûn durrîstin dîl ketin destê çeteyan û gundên nêzî çiya jî karî xwe xilas bikin. Gelê êzidî her tim piştigirî daye partî û serhildanên kurdan. Sedemê gundên hatin xirakirin, piştigiriya gelê êzidî ya ji bo Mele Mistefa Barzanî bû. Di 2003’yan de dema PDK hate Şengalê, me got piştî ku me ew qas berdel dan ew ê alîkariya Şengalê bike. Ji bo wê em pir kêfxweş bûbûn. Di 2005’an de PDK’ê li gorî xala 140’an xwest Şengal heya 2007’an girêdayî hikumeta Başûr bikin lê Iraqê ev qebûl nekir. Ji ber vê yekê jî Şengal her tim bû cihê nakokîya her du hêzan. Piştî 2007’an mafê gelê êzidî jî aliyê hikumeta Başûr ve hate binpêkirin. Bûdçeya jî bo Şengalê dihat veqetandin, PDK’ê jî bo siyaseta xwe bi kar dianî. Ji ber wê jî gelê me yê êzidî gelek zext û zehmetî kişandin.”

'Diwahemîn Henarî Dunya'

Romana Baxtiyar Elî ya bi navê 'Diwahemîn Henarî Dunya' serpêhatiya pêşmergeyekî vedibêje û ev pirtûka ku gelekî tê ecibandin li zimanên almanî û farsî hatiye wergerandin

Fûara Pirtûkan a Enqereyê tê lidarxistin

11'emîn Fûara Pirtûkan a Enqereyê di navbera 6 û 15'ê çileyê de de li ATÖ Congressiumê bê lidarxistin. Fûara ku de 10 rojan berdewam bike, de ji gelek pirtûkên weşanxaneyên li Tirkiyeyê re malovaniyê bike. Welatê mêvan ê fûara isal de Kazakistan be û tê payîn ku wêje û çanda Kazakistanê ji nêz ve bê şopandin. De gelek nivîskarên wekî Ahmet Şimşirgîl, Ahmet Umît, Emrah Serbes, İsmail Saymaz, Ataol Behramoğlu, Saygi Öztürk, Enver Aysever, Buşra Yılmaz, Hasan Elî Toptaş, Sınan Meydan, Muzaffer İzgu, Osman Pamukoglu, Nermîn Şakraci, Murathan Mungan de beşdarî fûarê bibin. **ENQERE**

Filmê 'Qijika Reş' hat pêşandan

Filmê bi navê 'Qijika Reş' ku ji aliyê derhênerê kurd Tayfûr Aydın ve hatiye kişandin, li Stenbolê bi merasîmekê derket pêşberî temaşevanan. Di filmê Aydın de çîroka aktrîsteke îranî ku vegera wê ya welatê xwe qedexe ye, tê vegotin. Ev film duyemîn filmê dirêj ê derhênerê ji bakurê Kurdistanê ye. Filmê ku li Fransa, Tirkiye û Kurdistanê hatiye kişandin. Derhêner Aydın da zanî ku film balê dikişîne ser rastiya li Rojhilata Navîn û wiha got: "Di film de hemû rê li pêş wan sînora hene. Di rêwitiya aktrîste de jî zehmetî û giraniya li wan sînoran tê vegotin û aktrîsta me bi çîroka xwe re rû bi rû dimîne û li xwe vedigere." **STENBOL**

Wêjevanê kurd Baxtiyar Elî ye di sala 2016'an de mohra xwe li wêjeyê da, pirtûka wî ya bi navê 'Diwahemîn Henarî Dunya' bi navê 'Der letzte Granatapfel' wergerî zimanê almanî hat kirin. Pirtûk di nava 6 mehan de 4 çaran hat çapkirin û di listeya Lîtpromê ya romanên de di rêza yekemîn de cih girt.

Di rojên dawîn de li Almanyayê romana herî zêde tê nîqaşkirin, romana nivîskarê ji başûrê Kurdistanê Baxtiyar Elî ye. Romana 'Diwahemîn Henarî Dunya' li Almanyayê cara yekem di meha adarê de hat çapkirin û di demeke kurt de çapên 2-3-4'emîn hatin kirin. Di naveroka romanê de pirsra 'nivîskarekî ew qas pênuşa wî xurt, çawa zêde nayê zanîn?' tê kirin.

Çîroknivîsê kurd Şêzad Hesên, der barê Baxtiyar Elî de van tiştan tîne ziman: "Baxtiyar Elî nivîskarekî hêjayî ku Xelata Wêjeyê ya Nobelê ye, lê ji ber kurdûna wî kes wî nas nake."

Bila nîqaşên der barê qalib û weşangeriya wêjeyê kurdî de berdewam bikin, lê romana

'Diwahemîn Henarî Dunya' niha ji bo bibe pira di navbera wêjeya kurdî û cihanê de gav bi gav bi pêş de diçe.

8 ÇAP HATIN KIRIN

Pirtûk ji hêla Ute Cantera-Lang û Rawezh Selîm ve wergerî zimanê almanî hatiye kirin, di sala 2002'yan de ji Weşanên Ranj orjînalê wê bi zaravayê soranî ye kurdî hat çapkirin. Pirtûk di demên dawîn de cara 8'emîn bi zaravayê soranî hat çapkirin. Herî dawî di meha 11'emîn a sala 2016'an de çapa

7'emîn bi zimanê farisî hat kirin. Wergera wê ya farisî jî ji hêla Arash Sincap ve hat kirin û li Îranê jî xwe gihand xwendevanan.

DI 6 MEHAN DE 4 ÇAP

Saziya wêjeyê Lîtprom ku ji bo danasîna wêjeya Asya, Afrîka û Amerîkaya Latîni xebatan dimeşîne, sponsoriya pirtûka 'Diwahemîn Henarî Dunya' dike û di 19'ê gulana 2016'an de bi zimanê almanî jî Weşanên Unionsverlagê li Swedê derket.

Heman weşanxaneyê di demên borî de pirtûka Mehmet Uzun a 'Siya Evinê', helbestên Şêrko Bêkes, pirtûkên wêjevanên tirk ên wekî Yaşar Kemal, Sabahattin Alî, Adalet Agaoglu, Aslı Erdoğan û Yusuf Atılgan jî çap kiribûn.

Di rêza yekemîn a listeya romanên Baxtiyar Elî di rêza duyemîn de û pirtûka Oguz Atay a bi navê 'Tutunamayanlar' jî di rêza

duyemîn de cih digire.

ÇIROKA LÊGERÎNEKÊ

Roman çîroka pêşmergeyekî bi navê Muzafêrî Subhdam ê ji zêdeyî 20 salan di girtîgeheke çolê de tê girtin vedibêje. Piştî tê berdan diçe gel hevriyê xwe ye şoreşger ê bi navê Jakobî Snauber. Muzafêrî dema tê girtin, kurê wî ye bi navê Saryasî hêj pitik e û piştê fikra lêgerîna kurê wî pê re çêdibe. Roman jî li ser vê lêgerîneke ye. **AMED**

'Kolan' û berxwedana Sema û Arîn Mîrkan

SADIYE ESER / STENBOL - DÎHABER

Hunermendê kurd Seyda Perînçek bi strana 'Amara' di qada muzîka kurdî de derket pêş, bi stranên wek 'Kanî Em Birê Hev Bûn', 'Kobanê', 'Arîn Mîrkan', 'Tu Wate Yî', 'Îhsan Fettehiyan' berdewam kir. Perînçek herî dawî bi albuma 'Çûkê Ser Dara' (KOLAN) a ji Kom Muzîkê derket, bi muzîkhezan re ye. Gotin û muzîka hemû stranên di albumê de aîdî hunermend in. Dîsa di albuma xwe de, bi stranên xwe balê

dikêşe ser şervana YPJ'ê Arîn Mîrkanê û Şoreşa Rojava. Perînçek der barê hûngiliyên albuma xwe de agahî dan.

Perînçek diyar kir ku piştî keda 7 salan wî albuma xwe tamam kiriye û wiha got: "Me hewl da em dernekevin derveyî terha otantik û kevneşopiyê. Ev album bi keda derhêner û aranjor Azîz Yîgît hat derxistin." Perînçek da zanî ku wan hewl daye albumê bigihînin Newroza 2017'an û wiha domand: "Me xwest bi germahiya Newrozê em vê albumê bigihînin gel, lê mixabin ji ber pêvajoyê me di zivistanê de derxist û xwe gihand gel." Perînçek behsa xebatên xwe jî kir û got ku ew vê xebatê deyndarê şehîdên azadiyê û wiha pê de çû: "Ew li dijî hêzên emperyalîst û dagirker tê koşiyar û jiyana xwe ji dest da. Em ê tu carî Serhed, Xelîl, Delîla û Mîzginan ji bîr nekin. Çimkî em bi saya wan îro ziman, reng û hunera xwe bi pêş dixin."

2 SALAN DOM KIR

Perînçek anî ziman ku ji merhelaya studyoyê heta roja derketinê xebatên albumê 2 salan dewam kiriye û wiha axivî: "Sedema afirandina me

ya vê berhemê eş, azar, mirin, travmayên ku gel dikeve navê û li dijî her cure pêkutiyên berdêla dane bi xwe ye. Ya ku derket holê jî encama van nîrxên exlaqî û manewî ye. Ez bi hemû hilberînên xwe deyndarê wan egîdên pîroz im."

Perînçek di strana 'KOLAN' a di heman demê de navê albumê bi xwe ye de, şervana YPJ'ê Arîn Mîrkan û Sema Yuce ya di Newroza 1998'an de li girtîgehê agir berda bedena xwe bi bîr tîne û ji bo vê stranê wiha dibêje: "Dikarim wek çîroka gelê bi têkoşîna azadiyê ya jinan azad bû biwesfnim."

Li ser pirsra 'Çima Sema Yuce û Arîn Mîrkan' jî Perînçek vê bersivê dide: "Hevrê Arîn Mîrkan û Sema Yuce, di têkoşîna gel a li dijî tunekirinê de tê dikoşin, ew leheng in ku esaret û koletiyê bi bedana xwe mehkûm kirin. Bi romanekê, stranekê, şanoyekê tenê mirov nikare behsa wan bike. Jîndarkirina wan ji me re wek berpirsariyekê ye."

Perînçek tîkildarî strana 'Rojava' jî ev tişt anî ziman: "Li Rojava DAIŞ'ê sūcê mirovahiyê kir. Li dijî wê zilma DAIŞ'ê, divê berxwedana ciwan û egîdan bê nivîsandin, ev jî kêliyêkî wijdana min rihet dike."

'Bixwîne bo zindî bîn'

Di demên dawîn de li başûrê Kurdistanê jî bo ku di aliyê xwendina pirtûkan de serxweyîyek derkeve holê, hin xebatên kirin. Ji van xebatan yek jî lidarxistina fûarên pirtûkan e. Li saziya Macîdî Mol a li Silêmaniyê bi şîra 'Bixwîne bo zindî bîn' pêşangeheke pirtûkan ji aliyê Rêxistina Gîrîngîdana Çalakiyan li Kurdistanê ve hat vekirin. Pêşangeh piştî du rojan vekirî ma bi dawî bû.

Berpirsê pêşangehê Avan Abdulkerîm diyar kir ku ev yekem pêşangeh e ku salane pirtûka jî xwendevanan re dibexşîne û wiha axivî: "Ji bo ku xwendevan bi rihetî xwe bigihînin pirtûkan û ew pirtûkên ku zêde nayên zanîn di pêşangehê de bînin pêşandan. Ev pirtûkên heyî jî aliyê welaî û hunermendan ve hatine pêşandan û kesên derfetên wan ên standîne tune bin bi vê rêyê xwe digihînin pirtûkan."

Abdulkerîm aşkera kir ku wan din nav 2 rojan de zêdetirî 11 hezar pirtûk kom kirine û wiha pê de çû: "Ev pirtûk niha hatine pêşandan. Ji hêla gel ve jî gelekî hatin ecibandin." **SILÊMANÎ**

Xuya Xirabe

■ MEHMET SEYİTALİOĞLU

Rojê, raywanê deweke de bananê serwelinan de vejîno. Vewre qam û silamî birne. Vewre eyşto zanî. La tayê cayan doxîna insanî ra vîyarto, zafîya vewre.

Dewe mîyan de raywan raştê ju dewijî yeno. Raywan dewijî ra perseno:

- Ez şikîno tîya çêkeke de mêmân bi?

-Ya.

Raywan:

-Kamjî çê?

Dewij:

- Ê banê ke di qatîn ê. Oyo ke to duşt de, o yo.

Raywan dewijî ra xatir wazeno û kuno dûrî. Verba çêyê di qatînî şono. Dewij bado veng keno ra raywanî, ci ra vano:

- Xuyêde ne mordemêkî ma, ê nê axaya ma esta. Xo ro haydar be!

Raywan:

- Çi xu ya?

Dewij:

- Ez zobîna çiyê nêşikîno to ra vajî.

Raywan nê vatenanê dewijî ser a xemgîn beno. Xo xo de çîyanê xirabînan fikirîno. Çimke têşuşe de mendo. Raywan şono verê çêyê di qatînî û dano çêber ro. Ju cinîke ber akena. Mêmânî buyîrê oda kena. Axayê çêyî mêmânî ver ra vazeno ra pay. Ca musneno mêmânî.

Mêmânî rê xizmet û azet anê ca. Bêqûsur qij a pîl ra pêro pîya xizmetê mêmânî kenê. La mêmân qet vatena dewijî xo vîr ra nêkeno. Timûtîm na "xuya xirabîne" çik a, ey aqil ra nêvejîna.

Şamiya xo wenê. Sohbet û muhabet û meselanê dîyalîge ra qal kenê. Şewe seylê derbaz bena. Teber serd o. Soba gimagma veşena. Zereyê çêyî germin o. Hêdî hêdî waxtê rakewtene yeno. Axayê çêyî kincanê xo şelêneno. Piştîya xo çarneno soba. Pirêni û tumana ver a maneno. Xo keno germin.

Axayê çêyî vano:

- Qûsurê mi de nîyamede. Xuyêda min a nîyanêne esta.

Raywan newe gineno piro xo xo de "xuya xirabîna ke dewijî vate na wa" vano. Raywan:

- Axayê min o delal. Ti honde rind a! Ti honde xeyrxwaz a! Na xuya to qet rind nîya!

Axa:

- Willayî ez mecbur a. Gere ez timûtîm piştîya xo bikî adir!

Mêmân xo xo de fataşîno. Çare ci rê nêmanêno. Sakoyê xo û solanê xo caverdano. Çuraçur remeno teber. Vewra zimistanî, serd û şawat de zav û zeçê çêyî kuno ra mêmânî dima. Ebe zar zor anê çê. Hal mesela mêmânî ra persênê:

- Ti qey hey bîya?

- Ez ke ameyo dewe, jû dewijî kî vat "xuyêda axayî ya xirabîna esta", na vatene ser o ez kewto teşuşe. Tersone.

Şare çêyî desta danê pêro. Bena hirqî û tirqîya zav û zeçê çêyî. Xapîyayêna mêmânî xapxapitoxî anê tèlewe. Dewij û mêmânî jubînî ra benê eşkera.

Benê dost...

Ez se vajî. Hikayeyade zaf nas a. Hikayeya ke mi verê zaf cinîyan ra heşnaya. Hikayeya ke hêrsanê mordemî kena ra. Hikayeya ke didanan bi mordemî dana qîrçnena

■ ŞEYDA ASMÎN

Peroj o. Tîjade weşe ya payîzî hîna ma kena germ koyê Şengalî de. Pêro mamosteyê Serdêştê dibistana Ş. Bapîr de kom bîyê. Ê danamusê bidê raya pêroyî. Ê bi danamuse dagirkerîya dewleta tirk şermezar bikerê. Şand û şewê Koyê Şengalî serd bê kî bi roje Şengal hîna germ o. Tîja xo ya comerde hîna ma kena germ. Mi va ya tîjade zaf weş a.

Peyê danamusî mamoste Naîf nêzdîyê mi bî û bi vengode nazik va:

-Ma şîme lewê ma peroj biwerîme.

Seba ke kêyeyode bîn nas bikerî fersendode weş o. Mî no fersend qet nêremna. Ma verê xo da holika mamoste Naîf î. Xora holike nêzdîyê mektebî ya. Ma çend deqeyan de reştîme verê holike. Kêyeyode qelebalix o. Yê ke asayenê, yê ke amayî verê mi selam da mi zîyaderî kênêkê. Hîrê kênêkî hama ti vana qey serrê înan

Ka û deşte

eynî yê. Û domanê hurîk î.

Bi ca musnayîşê yewa înan ra ez ser sekuyo ke kîşt hardo ke nêzdîyê panc metroyan bi fayansanê şalênan viraziyayo de nişt ro. Şênîyê keyeyî bi keyf ê. Tewr ziyade kî domanî şên ê, bi xo ra dora xo kî kenê şên. Domanê hende rindekê ke! Heval tewr qickek o. Hîna çîçik limeno. Cayê xo de

nêvindeno. Yewo sîsîk û çim kesk o. Canê, Lîna, Azad (Azad dibêje nameyê min o harekî Azad o) û Hamîd Hevalî ra kêm nêmanenê. Heta ke werdê perojî ame ez bi înan bîya şad.

Ya ke tewr ziyade bala mi ancena maya Naîfî ya. Seba ke ez ci ra vana dayê nameyê ci pers nêkena, nameyê înan çî bo kî ê dayîk ê. Rind o peyê werdî dayê çaya xo gurete ameye lewê ma de nişte ro. Sey her tawî persa min a yewîne:

-Dayê to çend domanî ardê?

Dayê bi huyayîşî, huyayîşê xo kî hende rindek o ke, cewabê mi da:

-Yewendes.

-Ooooo bi rastî dayê? Ma ti hîna zaf genc asena.

Reyna rindek rindek huyena. Ez wazena her bihuyo. Huyayîşê xo zereyê mordemî aresneno ra. Ez persanê xo domnena:

-Ma dayê ti çend serrîya xo de zewecîyaya?

Ez cewabî ra qet mat nêmanena.

-Nêzanena. Ez çî zanena

mi hîna mîyanê zibil de kaykerdêne piyê mi ez gureta, daya.

Ez se vajî. Hikayeyade zaf nas a. Hikayeya ke mi verê zaf cinîyan ra heşnaya. Hikayeya ke hêrsanê mordemî kena ra. Hikayeya ke didanan bi mordemî dana qîrçnena.

Mabênê ma de tayê bêvengîyê virazîye. Ma bêveng qulme daye çayanê xo ra. Seba ke ez kasveto ke virazîya vila bikerî, mi reyna pers kerd:

-Dayê eke dewa şîma bêro xelesnayene, şîma şorê dewa xo ya îta de vindêrê?

Rengê rûyê dayê vurîya. O ruyo geş şî ruyode bîn ame. Rûyode dej in.

Rûyode bi jan. Mî dî. Roja tertelêyî rûyê aye de sey filmêk bîye. Ez persa xo ra poşman bîya la reyêk fekê mi ra vecîyabî. Îmkan çînebî ke ez reyna pey de biçerexnî. Verê xo çarna mi, ma bi çîmanê hîtan amaymî têtçim, ê çimê keskî çîças rindek bi û aye va:

-Ma reyna şome deşte? Ma şîme deşte ke DAİŞ reyna bêro ma? Ma xo bidêrîme hetê koyî yo bîn.

Çekûya koyî hewayê ma vurna. Hewa reyna bi hewayê domanan.

Vanî nameyî Dîlok, yew bajar

■ HESEN POLAT

"Tîya ma de yew çî esto sey dej sey hêvî wîna rojan de her çî hem sey dej o hem sey hêvî"

(Arkaadaş Z. Ozger)

Uca ke ti biyêne, yew dewê koyan bi. Ti uca de musayî dare û kerra, awe û erd, uca de mîlçikan û pepûkan. Ti uca de kewtî çeman zitbulit. Çi zano Heraklîtos, dîyalektik çî zano, eynî cem de çend rey! Ti êre ra hes kerd, vewre ra hîna zaf. Ti hema serrê hewtîn de, ti hema wisarê emrî de, yew zîwanê şikiteyî, dingê verênî de, dewê estoran û qaçaxçîyan de.

"Versîyan ameyî, versîyan ameyî!"

Ew bajarê ke şîma pê tren vîyartî, yew nameyî nî çin o, eke esto zî ti nêzanî. Pî to bêveng o, nameyî no bêvengî çin o. Destanê

wayike to de yew hineyê sûre, nameyî no sûrî çin o. Zerencê şîma pey de mendê, dayîkê to yê rê qehirîyena, semedê aye ra destê to nêtepişena. Rojan ra pey, lêlê şodirî de şîma ameyî yew bajarê gird. Uca de çîmanê pî to de yew bîr. Hinê wayikê to şî. Serê dayîkê to de yew luwayê sîya, penceran de pawit, zereyê yew gozî de, îlmê dejî de, rojê de panc wext no dej xebitê.

Vanî nameyî Dîlok, yew bajar. Vanî nameyî Duztepe, yew mehla.

Ti benî pîl. Merdim beno pîl helbet. Erdê xo ra dûrî de yew gozêre bena pîl. Behr de qaqlîbaz, banan de dej, Beyrûd de Feyruz, welatan de bêwelatî beno pîl.

Wexto ke to ameyî serrê hîrêsin, ke hîrêse de şîma benî pîl, to yew fabriqe de dest pêkerd xebate.

Serrê hîrêsin de to nanê verênî xo girewtî.

Serrê çaresin de ti vejîyayî serbanan, cixara xo ya verêne to şimîti. Apê to koyan de kot to vîr. To koyan xo vîr ra kerdî, to pî

xo ra vatî "De vajî!"

Serrê pancêsîn de yew zimbêlî tenikek, porê to de leymun, hewşê cîranan de yew kêna, yew kênayê rindek. Destê to de sabun, aqilê to de çîko eyben, ti şarmîyayî.

Serrê şîyesin de rojê roşanî de ti yew kundereyî sîya, yew paçê sipî girewtî xo ra. Şodirê Dîlokî zî benî mij u dûman, serdê no bajar sey kardî. Hewa kot zereyê to ew roj, harmê to de bîrînê cîletan.

Serrê hewtêsîn de... Şerh bidîn, zeyl bikîn. Vaje voran de mendo, vaje apê yi merdo, Evdalê Zeynikê wa îni zî vendo.

Vanî nameyî Dîlok, yew bajar. Vanî nameyî tebaxe, yew aşme. Cê cêzî mêrde kirîşenî, yew veyve. Hîni ver apê xo de, yew laj. Îlmê dejî de, yew dayîk.

Vanî nameyî merg o, yew bajar. Nika uca de her kes qersîyeno.

Çareserî destê Ocalanî de ya

Parlamerterê HDPyî yê Anqara Sirri Sureyya Onderî derheqê prosesê de va 'ma prosesêko giran ra derbaz benî' û qiseykerdişê xo wina domna: "Reçeteya çareserîye destê Birêz Ocalanî de ya"

Parlamerterê HDPyî yê Anqara û Verfekê Heyetê Îmralî Sirri Sureyya Onderî derheqê prosesê ke Tirkîya ti ra vîyarena de vînayîşê xo ard ziwan.

Onderî qiseykerdişê xo de vatişanê Rayberê Şarê Kurdî Abdullah Ocalanî ke wextê pêvî-nayîşan de vatî 'eke no firsend zî biagêro nêçareserî, do hêrişî gird bibî. Eke problemê kurd çareser nêbo do derbe bikewo dewre û bi hezaran merdimî zî bimirî' ard vîr û wina va: "Heme vatişê Birêz Ocalanî raşt vejîyayî û averşîyayîşê herême zî goreyê vatişê ci qewimîyayî. Reçeteya çareserî zî ewja de bî; çimkî Birêz Ocalanî seba çareserî sîyaseto demokratîk, îradeya aşî û têkoşîno ke bi demokrasîyêka radikal pê

ameyo pêşniyaz kerdî. Ewro çîyo ke lazîm o ma bikerî, ganî ma warê sîyaseto demokratîk hîra bikerî û sere de azadîya embazê ma yê ke ameybî tewqîfkerdiş, azad bikerî û sey rojeva xo ya esasî bigirî dest."

BEDELÊ CI GIRAN BÎ

Onderî dewamê qiseykerdişê xo de va 'peyman, têkilî û polîtîkayê şerî ke Tirkîya tercih kerdo, vernîya cuyayîşî de astengîyêka gird awan kerdo' û wina dewam kerd: "Bedelê nînan xeylê giran bî. Ma hêvî kenî ke nika Tirkîya polîtîkayê ke kurdan rê dişmen î û vera statuya kurdan de asteng benî ra fek verabido. Eke wina nêkerî do prosesê kaos û nêçareserî derge bibo. Cok ra ma do her

tim nêyî bîyarî ziwan û goreyê nêyî hereket bikerî. Nika yê ke welat îdare kenî, vera kurdan de nefretêko gird awan kerdî û vera nêyî de wezîfeyê ma no yo ke ma sîyaseto demokratîk û aşî awan bikerî."

ÎXTÎMALÊ NÊVÎYARTIŞÎ

Onderî bale ant bedilîyayîşê qanûno bingeyî û wina va: "No bedilîyayîşê qanûno bingeyî ke do bêro meclîs, awankerdişê hegemonya ra zêde ti manaya ci çin o. Mîyanê nê bedilîyayîşî de seba demoratîkîyayîşî çîyêk çin o û cok ra îxtîmal esto ke referandumê Heyetê Pêroyî de 330 reyan nêgiro. Goreyê mi îxtîmalê resayîşî ra zêde yo. Çimkî ma vînenî ke AKP û MHP îknakerdişê merdiman de

zemetîyan ancenî."

Onderî peynîya qiseykerdişê xo de qala rewşa Ocalanî zî kerd û wina qedêna: "Bêxera munaqeseyê ma yê ke ma raya pêroyî de kenî, sewbîna ti kanalê pêvînayîşî çin î. Destê ma de tena vatişê Ocalanî yê peyên ke vatî 'ez eşkena şertê xo yê ewleyîye awan bikera' esto û sewbîna zanayîşêk destê ma de çin o.

Bêhuzurîya ke nika welat de esta, sistemê tecridî ra girêdaye yo. Eke wextê xo de vera sistemê tecridî yê Îmralî de çîyêk biameyêne kerdîş, ewro do hende tepîştîş û tewqîfkerdişî nêbîyêne. Ma do prosesêko hîna giran ra derbaz bibî û beno ke sey welat ma zaf bibetilî, la goreyê mi do peynî baş bibo."

ANQARA - DÎHABER

Ganî ma piştîdayîşî gird bikerî

SEDAT SUR / MÊRDÎN - ANF

Nisêbîn de hêzê dewlete bi aşman hêrişê taxanê Zeynelabîdîn, Kîşla, Abdulkadirpaşa, Firat, Dicle û Yenîşehrî kerd û bi tanq û topan zafaneyê awanîyanê nê taxan xira kerd. Nika zî nê taxan de awanîyê ke bi hawayo saxlem mendî, hetê dewlete ra yenî rij-nayîş, mal û milkê şarî zî yeno talankerdiş.

Babete ser o Verfeka Însiyatîfê Dayîkê Aştîye ya Nisêbînî Perîhan Altoge qisey kerde.

Altoge va 'wehşeto ke dewleta tirk Nisêbîn de kerd, zerrîya merdimî dejneno' û qiseykerdişê xo wina domnaye: "Giranîya nê wehşetî ver êdî merdim nêşkeno sebir bikerî; dewleta tirk ke hêrişê cenazeyan kerdêne û destûr nêdayêne tazîyeyan, nika zî keyeyan rijnena û talan kena. Şarê Nisêbînî êdî nêşkeno nê wehşetî qebul bikerî û ma do qebul nêkerî zî. Dewlete do hesabê nê wehşetî bido û şarê Nisêbînî do kesê ke nê wehşetî kerdî, înan efû nêkerî."

ŞAR WAZENO BIAGÊRO

Altoge dewamê qiseykerdişê xo de dîyar kerde ke şarê

Nisêbînî wazeno biagêro keyeyanê xo û keyeyanê dewlete nêwazeno û wina va: "Nisêbînîjî awanîyê ke hetê TOKÎ ra do bêri viraştîş, nêwazeni. Şarê Nisêbînî qet keye çinêbo zî, do erdê xo ser de mîyanê çadîran de bicuyî. Wa veradî ma erdê xo ser de

bicuyî û wa wehşetê dewlete biqedîyo."

WA BIVINDERÎ

Altoge peynîya qiseykerdişê xo de seba vindarnayîşê rijnayîşî veng da raya pêroyî û qiseykerdişê xo wina qedênaye: "No wehşet o,

suc o û gune yo. Ganî şarê kurd vera nê wehşetî de têkoşîn bido û seba vindarnayîşê nê zulmî ganî her kes biwerziyo lingan ser. Rijnayîşî ver lazimîya merdimîye hîna zêde bîyo. Cok ra ganî seba şarê Nisêbînî piştîdayîşewbînan bêro girdkerdiş."

Firsendêko tarîxî vera ma de yo

FERÎT DERE / ANQARA - DÎHABER

Rojnameger û xebatkarê Newroz TVyî Herman Mavaneyî derheqê prosesê şer û polîtîkayê dewlete yê ser herême de vînayîşê xo ard ziwan.

Rojnameger Mavaneyî va 'tarîx ra nata şarê kurd her tim azadî û aşîya şaran waştî' û qiseykerdişê xo wina domna: "Rewşa ke ewro ma tede yî, netîceyê nezanî û saftîya ma ya. Vera waştîyanê ma de dewletê tirk, ereb û farisan qet bi biratîya kurdan bawer nêkerdî û nê dewletî vera şarê kurdî de tim mîyanê kayan de bîyî. Ganî ma vatiş û sîyasetê klasîkî ra fek ver-abidî."

FIRSENDÊ TARÎXÎ

Mavaneyî bale ant rewşa Îraq, Sûriye û Tirkîya û wina va: "Rewşa hemînan çiman ver de ya. Kerra ser kerra de nêmendî. Firsendêko tarîxî ameyo berê ma ver, eke ma xo bidî ser, ma do bibî wayîrê qezencêk. Eke kurdê Başûrî erdê Başûr de vera estena leşkeranê tirkî de, kurdê Rojawanî vera hêrişanê tirkan de helwestêko hîna wişkêr nişan bidî, o wext hem Rûsya û hem zî Amerika do nêverdî ke dewleta tirk mabênê Kobanê û Efrînî dagîr bikerî. Cok ra eke kurdî nê firsendê tarîxî qurbanê menfîetanê xo yê sexsî û partî nêkî, do serkewtîşêko tarîxî qezenc bikerî."

Yurt û unîversîteyan de zextî zêde bîyî

MELEK YUKSEL / AMED - ANF

Teşebûsê derbe ra dima rewşa îstîsnayî (OHAL) amebî îlankerdiş û her hetan ser de hêrişê topyekunî hetê îqtidarî ra ameyî kerdîş. Bi hezaran merdimî tewqîf bîyî û reyna bi hezaran merdimî zî karî ra ameyî dūrîvîstîş. OHAL ra dima unîversîteyan de zî zext û tedayî zêde bîyî.

Tevgerê ke vera zext û tedayan de xover danî ra yew zî tevgerê Kampus Cadilari yo. Ciniyê ke 17 unîversîteyan de bi sloganê 'Femînîzm seba her kesî yo' ameybî têhet û seba ke vera tacîz, tecawîz, şidet û neheqîyan de piştî-

dayîşewbînan yê cinîyan awan bikerî, perwerde û saetê wendîşî virazenî û bi no hawa hewl danî ke zanayîşêk awan bikerî.

HER CA DE POLÎSÎ ESTÎ

Aktîvîsta Kampus Cadilari Ozge Şahîne va 'OHAL ra dima

unîversîteyan de zext û neheqîyî zêde bîyî' û wina domnaye: "Polîsê zirxinî ke weçînayîşê 7ê Hezîrane de unîversîteyan de ameybî bicakerdiş, nika herinda înan de polîsê sîvîlî ameyî bicakerdiş. Hetta nê polîsî bi şêklê wendekarî de kewtî heta kantîn û

zereyê unîversîteyan. Ma bi no hawa zaf polîsan deşîfre kerd, polîsê ke deşîfre bîyî şîyî herinda înan de polîsê bîni ameyî. Nê polîsan ra tayê goşdarî kenî, tayê zî bi ewnîyayîşê xo, cinîyan tacîz kenî."

MA PÎYA TÊKOŞÎN BIDÎ

Şahîne dewamê qiseykerdişê xo de va 'nika yurdan de polîtîkayê taybetî yenî meşnayîş' û wina va: "Seba ke rêxistinîya cinîyan ra zaf tersenî, wexto ke mîyanê yurdî de 4-5 cinîyî bêri têhet, ca de îdarekaranê yurdî ra kesêk yeno û nê kesan muhakeme kenî. Wazenî bi no hawa rêxistinîya cinîyan biqedênî, çimkî beşa camêrdan de çîyê winasî nêbenî. Femînîzm seba heme kesan lazimîyêk o. Ganî ma vera nêheqî û zextan de têkoşîn bidî."

Zixura Muradê zivistanan xweşiktir e

Li Giyadîna Agiriyê, Zixura Muradê (Kanyona Muradê) di zivistanê de, bi Çemê Mûradê yê di nav re

derbas dibe û bi şembelî-kên çilspî, bedewiyeke nû-wazetir li xwe dihebinê.

Zixura li rojavayê navçeyê dikeve û bi qasî 20 kîlometreyan dûrî navçeyê ye, li hin cihan bilindahiya wê jî 50 metreyan jî derbas dibe.

Muhammed Kaplan ê 50 sal berê li li zixurê mal çêkirîye û bi xwedîkirina sewalan mijûl dibe, anî

ziman ku zixur her demsalê xwedî bedewiyeke cuda ye û wiha axivî: "Ev 50 sal e, em li vir dijîn.

Malên li vir aîdî min û birayên min in. Li vir jiyaneke me ya aram heye. Li gel mehên zivistanê dijwar bin jî ev der germ e. Berê çemê Mûradê qeşa digirt, lê piştî tevlihbûna avgermê êdî qeşa nagire. Havînan her der şîn dibe û zivistanê jî qeşa digire. Ev der jî bajaran xweşiktir e û ev dîmen jî li tu deverê tune ne." AGIRÎ - DÎHABER

ziman ku zixur her demsalê xwedî bedewiyeke cuda ye û wiha axivî: "Ev 50 sal e, em li vir dijîn.

Kevirên kurmançî razî temendirêjiya malên Mêrdînê ye

AYNÛR ÎNEDÎ / MÊRDÎN - DÎHABER

Kevirên Mêrdînê yên jî şikeftan tî derxistin û jî zinaran tî peyda kirin, temenê wan xwe digihîne 2 hezar salan. Dîwarên van malên ku jî kevîrên şekirî tî çêkirin, bi qasî metre û nîvekê ne. Kevîrê Mêrdînê li gorî ebatên taybet tî jêkirin û di berhemên hunerî û karên xîşir û neşîran de tî bikaranîn. Ev kevîr, li oxaxan bi makîneyan bi awayekî rast û dirêjane tî jêkirin û bi heman makîneyê jî, bi tîkane tî jêkirin.

Hosteyê kevîran Mehmet Nafî Ersan anî ziman ku malên bi "kevîrên kurmançî" hatine çêkirin havînan hênîk û zivistanan jî germ in. Ersan diyar kir ku hezar sal jî di ser van kevîran re

derbas bibin jî tiştêk bi wan nayê û destnîşan kir ku kevîrên mala ew lê rûdîne aîdî 2 hezar sal berê ne û wiha got: "7 sal berê kevîrên vî malê jî ber siwaxa reş nedixuyan. Lê dema min siwaxa ser rakir, xweşikbûna wan derket."

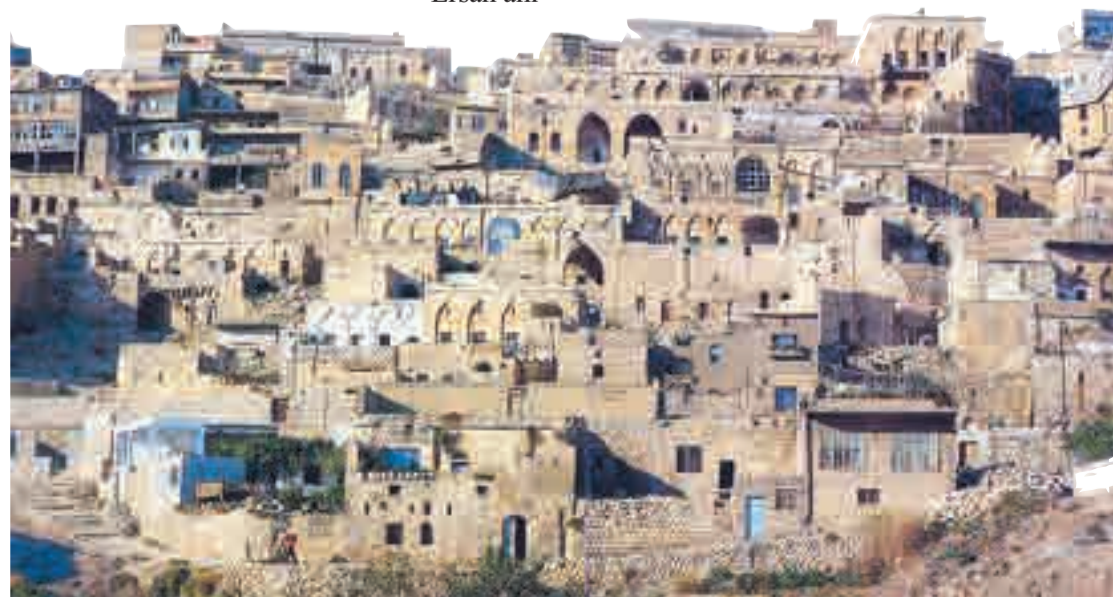
Ersan got ku niha nîrxê van kevîran ketiye û wiha domand: "Li Mêrdîna kevîr mit-bex, serşok, lawabo li hewşê ne. Li malekê 2-3 kesên tîfîk çêdikirin. Jiyanêke hevpar hebû. Lê niha mirov berê xwe didin cihê rihet."

Ersan anî

ziman ku siwaxa reş di 1983'yan de hatiye Mêrdînê û destnîşan kir ku ew siwaxa reş ku li ser kevîran tî kirin bêhnê li kevîran diçikîne. Ersan da zanîn ku ew kevîrên siwaxkirî şê dike û wiha pê de çû: "Dema sewax bê rakirin û kevîr bîşêkirin, kevîr bêhnê distînin û emrê kevîran sed sal dirêj dibe. Jixwe carekê bê kirin bes e."

Ersan bi bîr xist ku li Mêrdînê gelek malên bî restorêkirin hene û divê jî bo vî yekê piştigirî li wan bê kirin û wiha pê de çû: "Gelek mal, jî ber bêxwedîtiyê roj bi roj hil-diweşin. Lê em dixwazin temenê avahî û malên dîrokî dirêj bikin. Ger wiha be dê deng û rengê Mêrdînê hîn zêdetir xwe bide der."

Li Mêrdînê hosteyê kevîran Mehmet Nafî Ersan ê jî bo malên bi kevîrên kevîr hatine çêkirin temenê wan dirêj be karê şekirîne dike anî ziman ku heke şekirîne neyê kirin dê ew malên dîrokî xira bibin

Çînê de hilberîna komirê kêm bike

Li Çînê ku di sala 2015'an de zêdetirî 3,7 milyar ton komir hat derxistin, di sala 2020'an de dê 800 milyon ton bê kêmkirin.

Li gorî ajansa Xinhua, bi xebitandîna komirê jî sedî 62'yê elektrîk tî bidest-xistin, sala 2020'an de mezextîna komirê bi giştî 4,1 milyar ton be. Di nûçeyê de tî gotin ku di sala 2015'an de 3 milyar û 960 ton komir hatiye xerckirin û hat diyarkirin ku dê jî îsal û şûnde hilberîna komirê bê kêmkirin.

Di nûçeyê de hat ragihandin ku sala 2016'an 250 milyon ton kêmtir komir hatiye derxistin û hat destnîşankirin ku dê heta 2020'an li Çînê hilberîna komirê 800 milyon ton kêmtir bibe. PEKÎN - ANF

Cezayê hişmendiya zilaman ZAROK DIKÎŞÎNIN

Kapîtalîzma global roj bi roj çîhanê dike bin mêtîngeriya xwe û ev jî şer, xizanî û birçî-bûnê bi xwe re tîne. Zarokên ku li dijî birçî-bûnê tî dîkoşîn jî di esasê xwe de nişanî mirovan dide ku pêşerojê çawa li benda mirovahiyê ye. Li gel li Tirkiyê û Kurdistanê sermayeyê tund heye jî zarok li kolanan pêlavan boyax dikin, mendîlan difiroşin an jî parsekiyê dikin. Muhammed, Huseyin û Berfîn ên jî ber şerê li Sûriyeyê koçî Wanê kirine, jî van zarokan in. Van her sê zarokan di temenekî biçûk de berpirsariyê mezin girtiye ser milê xwe û dixebitîn. Zarokê bi navê Huseyin Can ê 11 salî jî bo ku alîkariyê bide malbata xwe camên wesayîtan paqij dike û anî ziman ku ew sibê pêşî diçe dibistanê û piştî dibistanê jî diçe camên wesayîtan paqij dike û wiha got: "Li gel sermayê ez vî karî dikim. Ez pereyê ku qezenc dikim didim dayika xwe." Zarokê bi navê Muhammed Ahmed ê 10 salî jî jî bo ku alîkariyê bide malbata xwe mendîlan difiroşe û da zanîn ku ew carinan rastî pêkanînen xirab tî û wiha got: "Ji me re dibêjin hûn parsek in. Lê ez jî bo malbata xwe karê firotina mendîlan dikim. Ez jî dixwazim bixwinim lê dibistanên Tirkiyeyê me qebûl nakin." Zaroka bi navê Berfîn Çelik a 11 salî jî mendîlan difiroşe û wiha dibêje: "Ji ber ku ez vî karî dikim hevalên min bi min re naaxivin. Carinan camên wesayîtan jî paqij dikim. Kesên nebaş jî hene. Heqaretan li me dikin lê belê em xwedî li hev derdikevin." WAN - ŞÛJIN